

“ Coming together is a beginning;
keeping together is progress;
working together is success. ”

Henry Ford

Jaarverslag 2014

IGO
Instituut voor
Gerechtelijke Opleiding

IFJ
Institut de Formation
Judiciaire

**Instituut voor
Gerechtelijke Opleiding**
Louizalaan 54
B 1050 BRUSSEL

T : (0)2 518 49 49
F : (0)2 518 49 79
info@igo-ifj.be
www.igo-ifj.be

Inhoudsopgave

1	Ontstaan en wettelijk kader	4
1.1	Historiek	4
1.2	Statuut	5
2	Opdracht	6
2.1	Missie	6
2.2	Waarden	6
2.3	Visie	7
2.4	Beleids- en actieplan	8
3	Organisatie	9
3.1	Directie	9
3.2	Raad van Bestuur	9
3.3	Regeringscommissarissen	11
3.4	Wetenschappelijk comité	11
3.5	Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage	13
4	Middelen	14
4.1	Financiële middelen	14
4.1.1	Dotatie	14
4.1.2	Rekeningen en controle	15
4.2	Personeel	16
4.3	Materiële omkadering	17
5	Opleidingsactiviteiten	18
5.1	Doelpubliek	18
5.2	Opleidingen algemeen	20
5.3	Richtlijnen	20
5.3.1	Richtlijnen voor de afdeling magistraten	20
5.3.2	Richtlijnen voor de afdeling rechterlijke orde	21
5.4	Opleidingen in 2014	22
5.4.1	Opleidingen aangeboden door het IGO	24
5.4.2	Opleidingen georganiseerd door derden	29
5.4.3	Internationale activiteiten	30
5.5	Gerechtelijke stage	36
5.5.1	Evaluaties ECE in 2014	36

5.5.2 Aanbevelingen inzake harmonisering van de gerechtelijke stage	36
5.5.3 Richtlijnen betreffende de buitenstage	37
5.5.4 Blijvende knelpunten	37
6 Parlementaire vragen	38
7 Verbeterpunten en aanbevelingen voor een optimale dienstverlening	39
8 Besluit	41

1. Ontstaan en wettelijk kader

1.1 Historiek

Jaar	Evolutie
1991	Opwaardering van de gerechtelijke stage en oprichting van het Wervingscollege der Magistraten. Het college, onderdeel van de Federale Overheidsdienst Justitie, verleent advies over de opleiding van de magistraten en gerechtelijke stagiairs.
1993	Het Wervingscollege pleit voor de oprichting van een opleidingsinstituut voor magistraten. Dit instituut komt er voorlopig niet.
1998	Voorstel tot de oprichting van een 'Magistratenschool' en stichting van een werkgroep 'Magistratenschool' door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.
2000	Oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ). De HRJ is niet gewonnen voor het idee van een Magistratenschool en pleit voor de oprichting van een instituut voor de opleiding van magistraten.
2006	Laurette Onkelinx, toenmalig minister van Justitie, dient in de Senaat een wetsontwerp in voor de oprichting van een 'Instituut voor de Rechterlijke Orde'. Dit ontwerp regelt niet enkel de opleiding voor magistraten en stagiairs, maar ook die voor het gerechtelijk personeel.
2007	Andere lidstaten van de Europese Unie (EU) beschikken reeds vele jaren over specifieke organen voor de beroepsopleiding van magistraten en gerechtspersoneel, en nu wordt ook in België het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) opgericht. Dat gebeurt via de wet van 31 januari 2007 ¹ inzake de gerechtelijke opleiding en de oprichting van het IGO. In deze wet kiest de wetgever niet voor de opleiding vóór het examen en voor de benoeming tot gerechtelijke stagiair of magistraat ² zoals bij een Magistratenschool ³ , maar voor een opleidingsinstituut. Een opleidingsinstituut verstrekt immers uitsluitend opleidingen aan reeds benoemd of aangesteld personeel.

2008	De wet van 31 januari 2007 treedt in werking op 2 februari 2008, maar verschillende wetswijzigingen ⁴ , voornamelijk deze van 2008 ⁵ , stellen de operationalisering van het IGO uit.
2009	Op 1 januari 2009 gaat het IGO effectief van start met de organisatie van een brede waaier aan opleidingen voor ruim 16.000 justitiemedewerkers. De eerste opleidingen vinden plaats in september 2009.
2014	De wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen, die op 14 mei 2014 gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad en op 25 mei 2014 van kracht is gegaan, wijzigt de wet van 31 januari 2007. Door de wet van 25 april 2014 worden de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) een onafhankelijk adviesorgaan van het IGO. De raad van bestuur gaat van 16 naar 14 leden en voortaan maakt de directeur integraal deel uit van deze raad. Het wetenschappelijk comité wordt herleid van 21 naar 20 leden. De directie zal voortaan bestaan uit een directeur (een magistraat) en een adjunct ⁶ , die van een verschillende taalrol zijn. De urenquota van de opleidingen bij de universiteiten worden herleid tot 50%.

¹ Wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding, BS, 2 februari 2008. Deze wet trad in werking op 2 februari 2008 maar een wetswijziging van 24 juli 2008 schortte zijn werking met één jaar op.

² Deze examens worden afgenomen door de beide Benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie, in toepassing van art. 259 bis9 van het Gerechtelijk Wetboek.

³ Dit is wel het geval in een aantal landen zoals o.m. Spanje, Frankrijk, Portugal en Roemenië, waar de 'scholen' gedurende meerdere jaren volledig verantwoordelijk zijn voor de opleiding van 'toekomstige magistraten', voordat ze benoemd worden. De 'stagiairs' worden beschouwd als 'werknemers' van de school die bijvoorbeeld ook de wedden uitbetaalt.

⁴ De wetswijzigingen van 24 juli 2008; 22 december 2009; en de wet van 22 maart 2010 tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO wat de controle door het Rekenhof betreft.

⁵ Zie art. 9 van 24 juli 2008 tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO, BS, 4 augustus 2008.

⁶ Voordien bestond de directie uit een directeur en twee adjunct-directeurs, die de opdrachten van het IGO uitoefenden ten aanzien van de magistraten enerzijds en het personeel van de rechterlijke orde anderzijds.

1.2 Statuut

Het IGO is opgericht onder de vorm van een '*parastatale sui generis*'. Net als enkele andere publieke instellingen⁷ ondergebracht bij de categorie 'niet geklasseerd in de wet van 16 maart 1954'. Het statuut van het IGO moet de onafhankelijkheid van de magistratuur waarborgen.

De onpartijdigheid en onafhankelijkheid vormen immers voorafgaande voorwaarden voor een goede werking van Justitie. Het is net om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te vrijwaren dat Europese aanbevelingen en rapporten de opleiding van de leden van de rechterlijke macht toewijzen aan een onafhankelijk orgaan.

Het gaat om:

- het advies nr. 4 van de '*Conseil Consultatif des Juges européens*' van de Raad van Europa;⁸
- de *Magna Carta de l'indépendance judiciaire* d.d. 17 november 2010 van de *Conseil Consultatif des Juges européens* van de Raad van Europa;
- de aanbeveling CM/Rec(2010)12 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de onafhankelijkheid, de efficiëntie en de verantwoordelijkheden van de rechters⁹.

De voornoemde Europese aanbevelingen preciseren dat de onafhankelijkheid van de rechter gewaarborgd moet worden op statutair, functioneel en financieel vlak, en natuurlijk ook voor wat zijn opleiding aangaat. De Belgische wetgever heeft hier echter slechts in beperkte mate rekening mee willen houden.

Wel heeft de Belgische wetgever bij de uitwerking van de wet diverse bepalingen ontleend aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Ook andere, meer recente Europese documenten¹⁰ blijven hameren op de onafhankelijkheid van de instellingen die belast zijn met het proces van de justitiële opleiding dat een hoeksteen is voor de uitbouw van een efficiënt systeem voor de initiële en permanente opleiding van rechters. Er wordt in het bijzonder gepleit voor een versterking van het statuut van de instelling die instaat voor de opleiding van de magistraten, teneinde haar te vrijwaren

van inmenging van de uitvoerende of wetgevende macht. Ook wordt gewaarschuwd voor het gevaar dat, indien de opleiding van de magistraten toevertrouwd wordt aan de universiteiten en/of hogescholen, deze dreigt hetzij een academisch karakter te hebben, hetzij de voortzetting van de universitaire studies te worden, in plaats van de essentiële professionele ontwikkeling. Verder wordt vastgesteld dat er een trend is waarbij de meeste opleidingsinstellingen niet enkel (kandidaat-)rechters opleiden, maar ook andere professionals die actief zijn in het domein van justitie. In kleinere lidstaten die slechts over beperkte financiële middelen beschikken wordt deze praktijk zelfs aangeraden, niet alleen omwille van de evidente economische voordelen (schaalvergroting) maar ook in het licht van de bijkomende synergie die een gemeenschappelijk opleidingsinstituut creëert. Dergelijke praktijk leidt tot een betere kennis, meer wederzijds begrip en een efficiëntere samenwerking tussen de beoefenaars van verschillende justitiële beroepen.

De onafhankelijkheid van de opleiding werd ook in 2014 opnieuw onder de aandacht gebracht in het rapport '*Opinion n°9: European norms and principles concerning prosecutors*' (ook wel bekend als het 'charter van Rome'), dat opgesteld werd door de adviesraad van Europese openbare aanklagers (CCPE). Daarin stelt de adviesraad het volgende omtrent de opleiding van de openbare aanklagers in Europa:

⁷ De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) en het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR).

⁸ Avis no 4 du Conseil consultatif de juges européens (CCJE) à l'attention du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe sur la formation initiale et continue appropriée des juges, aux niveaux national et européen. Bron: [https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE\(2003\)OP4&Language=lanFrench&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3](https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE(2003)OP4&Language=lanFrench&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3)

⁹ Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities. Bron: [https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec\(2010\)12&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBCFC2&BackColorIntranet=FDCC864&BackColorLogged=FDCC864](https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec(2010)12&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBCFC2&BackColorIntranet=FDCC864&BackColorLogged=FDCC864)

¹⁰ Zie het verslag van het project 'Opleiding van Rechters' (maart 2013) opgesteld door de werkgroep 'Professionele rechtssystemen' in het kader van het oostelijk partnerschap 'Versterking van de hervorming van justitie in de landen van het Oostelijk Partnerschap' van de Europese Unie en de Raad van Europa.

“Diverse Europese rechtstelsels bieden opleidingen aan rechters en parketmagistraten volgens verschillende modellen. Daarbij wordt de opleiding toevertrouwd aan specifieke instellingen. In elk geval is het belangrijk dat het autonome karakter van de instelling die instaat voor de organisatie van de opleiding wordt verzekerd, aangezien deze autonomie een waarborg is voor cultureel pluralisme en onafhankelijkheid.”¹¹

Het blijft bijgevolg essentieel dat de positie van het IGO gevrijwaard wordt en versterkt blijft zodat het zijn opdracht optimaal kan blijven uitoefenen.

2. Opdracht

2.1 Missie

Het IGO is een onafhankelijk federaal orgaan dat bijdraagt tot een kwaliteitsjustitie door op een optimale wijze de professionele competenties van de magistraten en het gerechtspersoneel te ontwikkelen in een Europese dimensie.

Om deze professionele competenties¹² te ontwikkelen, onderscheidt het IGO zich in zijn opleidingen van andere opleidingsaanbieders: naast de initiële opleiding organiseert het sterk met de beroepspraktijk verweven opleidingen die geen enkele andere instelling aanbiedt.

2.2 Waarden

Vijf waarden drijven het IGO bij het realiseren van zijn missie:

Waarde	Omschrijving
Het verschil maken	De referentie zijn op de markt en dienstbaarheid geven aan de samenleving/burger door bij te dragen aan competente en gemotiveerde magistraten/leden van de rechterlijke orde.
Klantentevredenheid	Streven naar maximale en meetbare tevredenheid van al zijn klanten, en daarnaast de interne processen afstemmen op de wensen en behoeften van de klanten.
Continu leren	Streven naar een continue en meetbare verbetering van de noodzakelijke competenties van zijn klanten en het continu leren van al zijn interne en externe medewerkers stimuleren.
Samenwerking	Streven naar een uitstekende en optimale samenwerking met zijn partners in het leerproces.
Innovatie	Constant streven om de nieuwste methoden en technieken te integreren in zijn leerprocessen.

¹¹ Zie het verslag ‘Consultative Council of European Prosecutors, Opinion No. 9(2014) on European norms and principles concerning prosecutors’ (17 December 2014).

2.3 Visie

De maatschappelijke en justitiële context waarin de opleidingsactiviteiten van het IGO plaatsvinden, zijn continu in beweging en onderhevig aan veranderingen. Om hierop in te spelen, is het essentieel dat het IGO zijn opleidingsaanbod regelmatig aanpast en daarin de juiste klemtonen legt.

Net daarom publiceerde het IGO in 2013 zijn nieuwe opleidingsvisie¹³ met steun van de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Annemie Turtelboom. Daarin bracht het de resem aan uitdagingen die justitie omringen in kaart en formuleerde het meteen ook vanuit zijn opleidingsexpertise een daadkrachtig antwoord.

In deze visie ligt de focus in het opleidingsaanbod niet langer op het kennen van de materie, maar op het kunnen toepassen ervan. Of anders gezegd, het IGO zal de komende jaren vooral inzetten op competenties: een deelnemer die het IGO binnenwandelt zal niet enkel buiten komen met kennis van zaken, hij zal deze kennis ook onmiddellijk kunnen toepassen op de werkvloer.

2014 is het jaar waarin de uitdagingen uit de visienota zich daadwerkelijk bleken te manifesteren. Zo kleurden de lang aangekondigde justitiehervorming, de toenemende uitstroom aan kennis en competenties, het middelenbeheer en de toenemende internationalisering mee de justitiële agenda.

De justitiehervorming schakelt een versnelling hoger

De justitiehervorming die op 1 april 2014 officieel van start ging, lag mee aan de basis van de nieuwe familierechtbanken, die op 1 september 2014 het licht zagen. Door familie- en jeugdmagistraten bij te scholen aan de hand van een voortgezette opleiding en door hen op te leiden om te zetelen in de nieuwe Kamers voor minnelijke schikking heeft het IGO de transitie naar de familie- en jeugdrechtbanken mee vormgegeven.

De korpschef als manager

Vanuit politieke hoek was er dan weer aandacht voor het middelenbeheer binnen justitie, want door de hervormingen krijgt de rechterlijke orde

zelf meer beheerverantwoordelijkheid. Met de aanstelling van de heer Koen Geens als federaal minister van Justitie in de regering Michel I, werd de weg die op 1 april 2014 werd ingeslagen verder bewandeld. In zijn 'Beleidsverklaring' voor de Belgische kamer van Volksvertegenwoordigers van 17 november 2014 stelde de minister onder meer dat

“ De hervorming van het gerechtelijk landschap opgestart tijdens de vorige legislatuur zal worden verdergezet [...] Deze grondige herziening van het beheer van de rechterlijke orde die budgettaire bevoegdheden geeft aan de rechterlijke macht, geeft de korpschefs magistraten steeds belangrijkere managementbevoegdheden.

Er moet naar een evenwicht worden gestreefd tussen de expertise die onmiskenbaar aanwezig is bij onze magistraten en managementvaardigheden en verantwoordelijkheden.

De pensioneringsgolf loert om de hoek

Daarnaast stond ook de pensioneringsgolf in de kijker: in april slaakten de Procureurs-generaal een noodkreet wegens het schrijnende personeelstekort en de aanstormende pensioneringsgolf, die voor een verlies aan kennis zal zorgen binnen het gerecht.¹⁴ En in september luidden ook de Procureurs des Konings de alarmbel aangezien de uitstroom aan personeel binnen justitie versnelt en de instroom vertraagt. Het illustreert de capaciteitsproblemen waar justitie de komende jaren ongenaakbaar mee geconfronteerd zal worden.

¹² Professionele competenties zijn: de kennis, vaardigheden en attitudes, die noodzakelijk zijn om hun functie effectief te kunnen uitoefenen in functie van de belanghebbenden.

¹³ Zie de visienota 'Een realistische en toekomstgerichte visie op competentie-ontwikkeling van magistraten en leden van de Rechterlijke Orde' (18 september 2013), bron: www.igo-ijf.be.

¹⁴ Belgische Senaat. Handelingen nr. 5-148. Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over 'de noodkreet van de vijf procureurs-generaal over het tekort aan capaciteit bij politie en parketten' (nr. 5-1399).

Europees recht valt niet meer weg te denken

Ook werd opnieuw gehamerd op de acute nood aan Europees recht. Zo riep de Raad van de Europese Unie de nationale instanties voor justitiële opleiding en de aanbieders van opleidingen voor juridische beroepen op om de

“opleiding op het gebied van Unierecht, meer bepaald over het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, op systematische wijze te integreren in de activiteiten in het kader van initiële en voortgezette opleiding op nationaal niveau, waar dat noodzakelijk is voor het naar behoren vervullen van de justitiële of de beroepsopdracht.”¹⁵

Dit sluit aan bij de ambitieuze doelstelling die de Europese Commissie in 2011 naar voor schoof. Tegen 2020 wil ze dat de helft van de beoefenaars van juridische beroepen in de Europese Unie de kans krijgt om deel te nemen aan Europese justitiële opleidingsactiviteiten.¹⁶

Een doelstelling waaraan het IGO via zijn opleidingsactiviteiten tracht bij te dragen. Zo kunnen Belgische gerechtelijke stagiairs en jonge rechters en parketmagistraten via het Europees uitwisselingsprogramma ‘AIAKOS’ kennis opdoen van verschillende aspecten van het Europees recht en praktische ervaring opdoen in een andere Europese lidstaat.

De feiten uit 2014 leren, en sterken het IGO in zijn overtuiging, dat de omschakeling die het IGO in 2013 maakte cruciaal was en nog steeds is. De uitdagingen dreigen de komende jaren niet te gaan liggen. Wel integendeel, ze dreigen elkaar zelfs nog te versterken. Het blijft dus essentieel om de magistraten en het gerechtspersoneel tijdig voor te bereiden, te begeleiden en op te leiden zodat ze over de nodige competenties beschikken om de

veranderingen tegemoet te gaan en hun functie adequaat in te vullen.

Daarom blijft het ook zaak dat het IGO voldoende voorbereid is en klaarstaat om de verschillende trends te capteren en te verwerken. Het IGO moet een drijvende kracht van innovatie zijn en zelf zeer alert blijven reageren.

2.4 Beleids-en actieplan

Het IGO beschikt over een beleidsplan voor de periode 2010-2016. Het plan dient voor het beheer, de opvolging en de aanpassing van de organisatie. Het werd opgesteld vanuit het mission statement, de opdrachtbrief van de raad van bestuur, de hertekening van het gerechtelijk landschap, de hervormingsplannen van de minister van Justitie en de richtlijnen van de Hoge Raad voor de Justitie voor de gerechtelijke opleiding.

Het actieplan 2014 vertaalt de doelstellingen van het IGO in concrete acties. In het document ‘status actieplan IGO 2014’ staat de realisatiegraad van het actieplan 2014 gerapporteerd. Zo werden onder meer belangrijke stappen gezet op het vlak van de behoeften- en omgevingsbepaling en het opzetten van de bijhorende werkprocessen (vastleggen van de noodzakelijke processen voor het verzamelen van informatie, prioriteren van opleidingen etc.) en de aanpassing van de website met het oog op het gebruik ervan als strategisch communicatie-instrument (intranet, opleidingsplatform, ‘newsletters’, documentatie en e-accessibility).

Met de invoering van de newsletter die driemaal per jaar wordt verstuurd, respectievelijk voor de periode januari-april, mei-augustus, en september-december), wordt het opleidingsaanbod enkel nog op digitale wijze meegedeeld aan de leden van de doelgroep van het IGO. De gedrukte opleidingsbrochure behoort hiermee tot het verleden.

Door zijn aanbod te digitaliseren, wil het IGO niet enkel de strijd aangaan met het overvloedige papier, maar wil het vooral de magistraten en het gerechtspersoneel in staat stellen om de opleidingen van het IGO beter in hun dagelijkse beroepspraktijk in te plannen.

Ook de structuur van de cursuslijst werd in een nieuw kleedje gestoken. Deze vernieuwing kadert binnen de toekomstgerichte visie op vorming en opleiding waarbij de focus eerder toegespitst is op het ‘kunnen’ dan op het ‘kennen’.

¹⁵ Conclusies van de Raad ‘Opleiding van rechtsbeoefenaars: een essentieel instrument voor het consolideren van het Unieacquis’, (2014/C 443/04).

¹⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's. Opbouwen van vertrouwen in justitie in de hele EU een nieuwe dimensie in de Europese justitiële opleiding (COM(2011) 551).

3. Organisatie

3.1 Directie

De directie is, naast de raad van bestuur, een bestuursorgaan van het IGO en oefent de opdrachten uit ten aanzien van de magistraten enerzijds en het gerechtspersoneel anderzijds.

De directie maakt geen deel uit van het personeel.

De wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie wijzigde de organieke wet. Inzake de directie, werd o.a. artikel 12 vervangen waardoor de directie voortaan is samengesteld uit een directeur (magistraat) van de gerechtelijke opleiding, bijgestaan door een adjunct-directeur, die beide van een verschillende taalrol zijn.

- Edith Van den Broeck: Directeur van het IGO en parketmagistraat;
- Thérèse Tuts: Adjunct-directeur en parketjurist.¹⁷

Aangezien de adjunct-directeur sinds november 2013 voor onbepaalde duur afwezig is, heeft de directeur van het IGO, op voorstel van de toenmalige minister van Justitie naar aanleiding van een aanbeveling van de Inspecteur van Financiën de heer Jos De Vos, adviseur opleiding, op 13 augustus 2014 tijdelijk belast met de functie van wnd. adjunct-directeur.

3.2 Raad van Bestuur

De raad van bestuur is een van de vier organen van het IGO die zoals de directie en de commissies voor de evaluatie over een beslissingsbevoegdheid beschikt.

Zo is de raad van bestuur verantwoordelijk voor:

- de goedkeuring van het jaarlijkse actieplan;
- de controle van de uitvoering door de directie van de opdrachten van het Instituut;
- de goedkeuring van de begroting en het personeelsplan;
- de uitoefening van bevoegdheid inzake evaluatie en tucht van de directieleden.

Mede gelet op de justitiehervorming, werd de samenstelling van de raad van bestuur gewijzigd door artikel 47 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie¹⁸.

Ingevolge deze wetswijziging bestaat de raad van bestuur sindsdien uit 14 leden (voordien 16), gelijk verdeeld tussen de Nederlandse en Franse taalstelsels. Acht leden zijn van rechtswege lid zoals bepaald in artikel 11, § 1, tweede lid, van voornoemde wet, zes leden worden door de Koning benoemd op voordracht van de minister van Justitie. De voorziene duur van de mandaten bedraagt vijf jaar en is eenmaal hernieuwbaar.

Zijn van rechtswege lid van de raad van bestuur van het Instituut:

- de directeur van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding;
- een afgevaardigde van de minister van Justitie;
- de voorzitters van de benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie;
- de leidende ambtenaren van de onderwijsdepartementen van respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap, waarbij deze laatste valt onder het Franse taalstelsel;
- de directeur-generaal van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid of indien deze laatste tot de Franse taalrol behoort, zijn vertegenwoordiger van de andere taalrol.

Worden door de Koning benoemd op voordracht van de minister van Justitie:

- twee zittende magistraten en twee magistraten van het openbaar ministerie, waarvan een zittende magistraat en een magistraat van het openbaar ministerie voorgedragen door de Hoge Raad voor de Justitie, waarvan een magistraat van de zetel voorgedragen door de eerste voorzitters van de hoven van beroep en een magistraat van het openbaar ministerie voorgedragen door het College van procureurs-generaal;
- twee personen onder degenen bedoeld in artikel 2, 4° tot 10°.

¹⁷ De directeur en adjunct-directeur werden benoemd bij KB van 27 april 2007, met ingang van 1 december 2007.

¹⁸ Zie BS 14 mei 2014.

In de loop van 2014 werd een oproep gelanceerd tot kandidaat-magistraten en leden van het gerechtspersoneel voor een mandaat van lid van de raad van bestuur, maar de benoemingsprocedure is voorlopig niet afgerond.

Gezien het mandaat van de leden, die door de Koning worden benoemd op voordracht van de minister van Justitie, in de voormalige samenstelling afliep op 1 januari 2014¹⁹, werd hun mandaat met het oog op de continuïteit verlengd bij KB van 15 januari 2014. Dat KB is ingegaan op 1 januari 2014 en zal eindigen van zodra een nieuwe raad van bestuur is aangesteld.

De voorlopige samenstelling was begin 2014, op basis van het KB van 23 december 2008 (BS 31 december 2008), als volgt:

De voorzitters van de Benoeming- en aanwijzingscommissies van de Verenigde Benoeming- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie:

- France Blanmailland: Dienstdoend voorzitter van de Franstalige Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.
- Ria Mortier: Voorzitter van de Nederlandstalige Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.

De directeur-generaal van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid:

- Sandra Schillemans: Directeur-generaal van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid.

De leidende ambtenaren van de onderwijsdepartementen van respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap, waarbij deze laatste valt onder het Franse taalstelsel:

- Noël Vercruysse: Afdelingshoofd van de afdeling hoger onderwijs van het Departement Onderwijs en Vorming - Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.
- Michel Albert: Adjunct-directeur-generaal van het directoraat-generaal van het niet-verplicht onderwijs van het Ministerie van de Franse Gemeenschap.

- Verena Greten: Vertegenwoordiger van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap.

Een afgevaardigde van de minister van Justitie:

- Marc Timperman: Advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie.

De voorzitter van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde:

- Serge Lipszyc: Substituut-generaal bij het Arbeidshof te Luik.

Twee zittende magistraten, voorgedragen door de Hoge Raad voor de Justitie:

- Martine Castin: Vrederechter van het kanton Thuin.
- Jacques Mahieu: Familie- en jeugdrechter van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Twee magistraten van het openbaar ministerie, voorgedragen door de Hoge Raad voor de Justitie:

- Dominique Reyniers: Afdelingsprocureur parket Antwerpen, afdeling Turnhout.
- Cédric Visart de Bocarmé: Substituut-procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Luik.

Vier personen als vertegenwoordigers van het personeel rechterlijke orde:

- Guy De Lobelle: Hoofdsecretaris bij het arbeidsauditoraat Gent, afdeling Gent.
- Franky Hulpia: Hoofdgriffier van de rechtbank van koophandel te Gent.
- Daniel Bierlaire: Hoofdgriffier bij het Hof van beroep te Bergen.
- Djamila Benbihi: Medewerker bij het federaal parket.

De heer Jacques Mahieu en mevrouw Martine Castin werden tijdens de

¹⁹ Met uitzondering van het mandaat van de heer Daniël Bierlaire dat eindigde op 22 februari 2015.

zitting van 14 maart 2014 herkozen in hun hoedanigheid van voorzitter en ondervoorzitter. De voorzitter en de ondervoorzitter worden verkozen voor een termijn van twee jaar die hernieuwbaar is.

3.3 Regeringscommissarissen

De wet van 25 april 2014 wijzigde artikel 14 van de wet van 31 januari 2007. Hierdoor moet het IGO per kwartaal (in plaats van tweemaandelijks) een financieel activiteitenverslag bezorgen aan de regeringscommissarissen bedoeld in artikel 40 van de wet van 31 januari 2007. De regeringscommissarissen worden op alle vergaderingen van de raad van bestuur uitgenodigd en beschikken over een raadgevende stem.

De heer Fons Borginon (advocaat) en mevrouw Anne Junion (advocaat) werden benoemd tot regeringscommissaris bij KB van 7 maart 2012 (BS 13 maart 2012).

3.4 Wetenschappelijk comité

Het wetenschappelijk comité is een van de vier organen van het IGO. In tegenstelling tot de directie, de raad van bestuur en de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) beschikt het comité niet over een beslissingsbevoegdheid, maar verstrekt het adviezen of formuleert het aanbevelingen inzake:

- het opleidingsbeleid;
- de opleidingsprogramma's;
- de organisatie van de opleiding; en
- de pedagogische methodes.

In het kader van deze opdracht brengt het wetenschappelijk comité verslag en advies uit aan de directie en aan de raad van bestuur²⁰.

Aan de hand van deze evaluatieverslagen kan het comité heel dicht bij de realiteit van de opleidingen komen en vervolgens voorstellen tot verbetering ervan formuleren.

De samenstelling van het wetenschappelijk comité werd gewijzigd door

artikel 55 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie²¹.

Ingevolge deze wetswijziging bestaat het wetenschappelijk comité sindsdien uit 20 leden (voordien 21). Met uitzondering van de directeur van de gerechtelijke opleiding die van rechtswege lid is, worden als leden benoemd door de minister van Justitie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar:

- vier zittende magistraten waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door de eerste voorzitters van de hoven van beroep;
- vier magistraten van het openbaar ministerie waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door het College van procureurs-generaal;
- vier personen als vertegenwoordigers van het personeel van de rechterlijke orde;
- twee advocaten respectievelijk voorgedragen de ene door de Orde van de Vlaamse balies en de andere door de '*Ordre des barreaux francophones et germanophone*';
- vier leden van de academische gemeenschap, waaronder twee voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad en twee door de '*Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique*';
- een lid van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid, van de andere taalrol dan de directeur.

²⁰ Ingevolge art. 54 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (BS 14 mei 2014) is het wetenschappelijk comité niet langer - verantwoordelijk voor het evalueren van de evaluatierapporten die het IGO organiseert. Het opstellen van het rapport betreffende de evaluatieverslagen van de opleidingen die het IGO organiseert, was immers een zeer omslachtig en tijdrovend werk, dat almaar toenam in omvang naarmate er meer opleidingen werden georganiseerd en dat zijn meerwaarde had verloren toen het IGO op kruissnelheid was gekomen. Bovendien zijn er tal van leden van het wetenschappelijk comité, in functie van hun expertise, actief in het stadium van de voorbereiding van de opleidingsprogramma's, hetzij als spreker of lesgever. Hierdoor trad het gevaar op dat men tegelijk rechter en partij was. De evaluatie van de opleidingen die het IGO organiseert verloopt inmiddels online, wat de werklast in zeer aanzienlijke mate heeft doen afnemen en bovendien de verwerking van de resultaten vergemakkelijkt.

²¹ Zie BS 14 mei 2014.

In de loop van 2014 werden nieuwe leden voorgedragen aan de minister van Justitie voor een nieuw mandaat van vier jaar, maar voorlopig niet benoemd.

De voorlopige samenstelling, op basis van het KB van 30 december 2008 (BS 12 januari 2009), is als volgt:

Twee zittende magistraten voorgedragen door de Verenigde Benoeming- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie:

- Béatrice Ponet: Raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen.
- Dirk Van Der Kelen: Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen.

Twee magistraten van het openbaar ministerie, voorgedragen door de Verenigde Benoeming- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie:

- Christian De Valkeneer: Procureur-generaal bij het hof van beroep te Luik.
- Thierry Werts: Federale magistraat.

Twee advocaten, respectievelijk voorgedragen door de Orde van Vlaamse Balies en door de 'Ordre des barreaux francophones et germanophone':

- Bruno De Vuyst: Advocaat bij de balie van Brussel.
- Philippe Hallet: Advocaat bij de balie van Luik.

Vier personen als vertegenwoordigers van het personeel van de rechterlijke orde:

- Patrick Cauwelier: Hoofdgriffier bij de rechtbank van koophandel Gent.
- Katrien Willems: Hoofdgriffier van het vrederecht van het tweede kanton Leuven.
- Muriel Godin: Hoofdgriffier van de rechtbank van koophandel te Luik.
- Iolanda Pasquali: Referendaris bij het hof van beroep te Bergen.

Acht leden van de academische gemeenschap, waaronder vier voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad en vier door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique':

- Hélène Casman: Professor aan de Vrije Universiteit Brussel.
- Walter Pintens: Professor aan de KU Leuven.
- Piet Taelman: Professor aan de Universiteit Gent.
- Stefan Rutten: Lector onderzoeksgroep geschiloplossing aan de Universiteit Antwerpen.
- Georges de Leval²²: Professor aan de Universiteit Luik.
- Hakim Boularbah²³: Professor aan de Vrije Universiteit Brussel.
- Jacques Fierens²⁴: Professor aan de Universiteit Namen en aan de Universiteit Luik.
- Sébastien van Drooghenbroeck²⁵: Professor aan de 'Université Saint-Louis' te Brussel.

Twee leden van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid:

- Patricia Bal: Adviseur bij het OFO.
- Philippe Vallaëys: Coördinator standaardopleidingen, Expert 'blended learning' bij het OFO.

Voorzitter van het wetenschappelijk comité:

- Edith Van den Broeck: Directeur van het IGO.

²² De heer Georges de Leval werd door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique' vervangen door mevrouw Gilberte Marchal, Professor aan de Katholieke Universiteit Leuven, voor een mandaat van 4 jaar die afloopt op 31 december 2016. In juni 2013 werd de heer Patrick Wautelet, Professor aan de Universiteit van Luik, aangeduid als opvolger van mevrouw Gilberte Marchal, die op 1 oktober 2013 wordt toegelaten tot het emeritaat.

²³ De heer Hakim Boularbah werd door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique' vervangen door Jacques Englebert, Professor aan de Vrije Universiteit Brussel, voor een mandaat van 4 jaar die afloopt op 31 december 2016.

²⁴ Het mandaat van de heer Jacques Fierens werd door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique' hernieuwd voor een termijn van 4 jaar, aflopende op 31 december 2016.

²⁵ Het mandaat van de heer Sébastien van Drooghenbroeck werd door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique' hernieuwd voor een termijn van 4 jaar, aflopende op 31 december 2016.

3.5 Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage

De Nederlandstalige en Franstalige commissie voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (hierna de ECE) werden ingesteld bij artikel 42 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO.

Aanvankelijk waren dit geen organen 'van' het IGO²⁶, maar de wetswijziging (BS 14/05/2014) van de organieke wet heeft ervoor gezorgd dat de ECE vanaf heden als orgaan worden opgenomen binnen het IGO. Ze blijven desalniettemin een onafhankelijk orgaan waarbij het IGO enerzijds instaat voor het secretariaat van de commissies en het presentiegeld en anderzijds de vergoedingen van de leden ten laste neemt.

De ECE hebben tot taak²⁷:

- de programma's van de buitenstages van de gerechtelijke stagiairs uit te werken en de voorstellen goed te keuren;
- de stageverslagen te ontvangen, bij ongunstige stageverslagen advies aan de minister van Justitie te verlenen en over te gaan tot de eindevaluatie;
- de follow-up van de stagiairs te waarborgen;
- toe te zien op de harmonisering van de inhoud van de praktische opleiding van de stagiairs en de afstemming ervan op de vereisten van de functie.

De Nederlandstalige en de Franstalige ECE tellen elk vijf leden:

- 1 magistraat van de zetel;
- 1 magistraat van het openbaar ministerie;
- 2 deskundigen inzake onderwijs, pedagogie of arbeidpsychologie; en
- de adjunct-directeur van het opleidingsinstituut, bevoegd voor de magistraten en gerechtelijke stagiairs²⁸ - in de huidige situatie wordt dit waargenomen door de directeur van het IGO.

Elke commissie kiest een voorzitter. Op 10 oktober 2013 kozen de beide commissies de directeur van het IGO als hun voorzitter.

Op 2 december 2014 heeft de heer Frédéric Frenay, Franstalig lid en magistraat van de zetel, besloten om een einde te stellen aan zijn lidmaatschap binnen de ECE. Aangezien plaatsvervangend lid, de heer Rudy Ghyselinck, deze functie niet langer wenste op te nemen, zal de HRJ de functie van effectief en plaatsvervangend lid vacant stellen via publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De Nederlandstalige en de Franstalige ECE vergaderden in 2014 vijf keer in verenigde vergadering.

Op vraag van de ECE werd er tevens een overlegmoment gepland met de leden van de benoemings- en aanwijzingscommissie om van gedachten te wisselen over de gerechtelijke stage en haar evaluatie.

Daarnaast vergaderde de Franstalige ECE twee keer afzonderlijk, telkens met betrekking tot de opvolging van een stagiair wiens stage klaarblijkelijk een problematisch verloop kende. De stagiair werd tweemaal gehoord door de Franstalige ECE. Ook zijn stagemeeesters van de zetel en het parket werden gehoord teneinde een zo goed mogelijk beeld te bekomen van de situatie. De problematiek kaderde voornamelijk in een stuitend gebrek, zowel op het vlak van kwaliteit als kwantiteit, van het afgeleverde werk. Uiteindelijk werd een advies gestuurd naar de minister van Justitie met de vraag tot vroegtijdige stopzetting van de stage van desbetreffende stagiair. Na een onderhoud tussen de minister en de stagiair werd beslist om de stagiair uit de functie te ontsetten.

Ook de Nederlandstalige ECE vergaderde één keer afzonderlijk m.b.t. de opvolging van een stagiair wiens stage als problematisch werd ervaren.

²⁶ Art. 9 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding, BS 2 februari 2008, bepaalt: "De organen van het Instituut zijn: de raad van bestuur, de directie en het wetenschappelijk comité."

²⁷ Zie art. 42 van de wet van 31 januari 2007.

²⁸ Zie art. 43 van de wet van 31 januari 2007.

4. Middelen

4.1 Financiële middelen

4.1.1 Dotatie

Artikel 38 van de organieke wet houdende de oprichting van het IGO regelt de financiering van het IGO. De financiële middelen worden uitdrukkelijk bepaald als een percentage van de jaarlijkse loonmassa van het personeel dat het Instituut moet opleiden (magistraten en personeel van de rechterlijke orde). De aan het Instituut toegekende kredieten worden jaarlijks ingeschreven op de administratieve begroting van de FOD Justitie (basisallocatie 12.56.61.41.40.01).

Volgens de organieke wet is het minimumbedrag van de dotatie vastgelegd op 0,9% voor het eerste jaar die volgde op het jaar van inwerkingtreding van het artikel. Dat percentage zou vervolgens gedurende de vier daarop volgende budgettaire jaren jaarlijks worden verhoogd met 0,25%, om uiteindelijk de drempel van 1,9% te bereiken.

Terwijl de dotatie in 2009 bepaald werd op 5.220.000 euro, en de jaren daarop moest stijgen, werd zij voor 2010, 2011, 2012, 2013 en 2014 telkens bevroren (cf. grafiek: dotatie IGO 2009-2015).

Op die manier verzaakt de wetgever aan het naleven van zijn eigen wetgeving, o.m. door bij de berekening van de hoogte van de dotatie nooit rekening te houden met een actualisatie van de loonmassa waarop de dotatie werd berekend. Voor het begrotingsjaar 2009 werd de dotatie aan het IGO berekend op een totale loonmassa van 580 miljoen euro. Voor 2014 was de voorziene loonmassa reeds opgelopen tot 659 miljoen euro. Hierdoor bedroeg de dotatie aan het IGO voor het begrotingsjaar 2014 in feite slechts 0,79%, daar waar artikel 38 spreekt van 0,9%. In een arrest van 24 oktober 2006 herinnert de Raad van State nochtans aan het beginsel *'patere legem quam ipse fecisti'* waarbij het bestuur en de organen die ervan afhangen ertoe verplicht zijn de algemene regels die het zelf heeft vastgesteld, te respecteren. Bijgevolg, indien het desbetreffende artikel correct was nageleefd, en er 0,9% van de loonmassa als dotatie voorop gesteld zou worden, diende de dotatie aan het IGO voor het begrotingsjaar 2014 aldus opgetrokken te worden tot 6.258.000 euro, of een verhoging met 1.038.000

euro. In plaats van langzaam maar zeker toe te nemen, worden de financiële middelen derhalve, percentagegewijs gesproken, verminderd.

Indien het IGO zou kunnen beschikken over de integrale dotatie zoals de wetgever voorziet in artikel 38 van de IGO-wet, dan moest de dotatie voor het begrotingsjaar 2014 een totaal bedrag van 12.554.000 euro bedragen. De voor 2014 toegekende dotatie bedroeg 5.220.000 euro, of slechts 41% van wat de wet overeenkomstig het groeipad had voorzien. Sinds de oprichting van het IGO (2009-2014) werd van de voorziene wettelijke dotatie gecumuleerd reeds 32 miljoen euro niet toegekend. Het uitbouwen van een toekomstgericht opleidingsbeleid wordt daardoor aanzienlijk gehypothekeerd.

Hierbij moet opgemerkt worden dat de situatie voor het begrotingsjaar 2015 nog schrijnender zal zijn: de dotatie die tot 2014 bevroren werd op

Dotatie IGO 2009-2015

het niveau van 2009, zal naar aanleiding van de lineaire besparingen binnen de federale overheidsdiensten verminderd worden van 5.220.000 euro naar 4.470.000 euro. Bijgevolg zal de dotatie voor 2015 slechts 0,72% bedragen, waar de wettelijk voorziene dotatie overeenkomstig artikel 38 minstens 0,9% dient te bedragen.

Deze achteruitgang van het budget voor de opleiding van de magistraten en het gerechtspersoneel is paradoxaal: het staat in schril contrast met de kordate aanpak van de werkgevers in de privésector die onvoldoende opleidingsinspanningen leveren. Ondernemingen die geen 1,9% van hun loonmassa investeren in opleiding, dienen volgens het KB van 11 oktober 2007 immers een bijkomende werkgeversbijdrage van 0,05% van het volledige jaarloon van hun werknemers te storten in een fonds voor de financiering van het betaald educatief verlof.

4.1.2 Rekeningen en controle

Het boekhoudkundig jaar van het IGO valt samen met het burgerlijk jaar, dit wil zeggen dat het loopt van 1 januari tot 31 december. Met akkoord van het Rekenhof worden facturen m.b.t. het voorbije jaar evenwel geboekt op de rekeningen en aangerekend op de begroting van dat jaar voor zover zij:

- regelmatig budgettair en juridisch werden vastgelegd tijdens dat jaar; en
- werden betaald vóór 1 maart van het daaropvolgende jaar.

De jaarrekening van het voorbije jaar en het overzicht van alle geregistreerde uitgaven per begrotingspost wordt tegen de maand april opgesteld. Zij worden nadien aan een controle onderworpen.

Het IGO is wettelijk onderworpen aan de externe controle '*a posteriori*' door de regeringscommissarissen en het Rekenhof.

Daarnaast besliste het IGO om de boekhouding van het Instituut eveneens te laten controleren door een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor voerde zijn werkzaamheden uit in overeenstemming met de controleaanbeveling van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren in verband met het beperkt nazicht.

De Europese Unie bespaart op zijn begroting, maar investeert in opleiding

Ook de Raad van de Europese Unie beklemtoont het belang van een tijdige en correcte betaling. In zijn conclusies dringt de raad er bij de lidstaten op aan om

“ de prioriteit inzake opleiding van rechtsbeoefenaars die de Europese Raad in zijn conclusies van juni 2014 heeft geformuleerd, om te zetten in concrete maatregelen door: — de begrotingsmiddelen toe te kennen die nodig zijn voor het ontwikkelen van een passend aanbod aan opleidingen.²⁹

Dat het niet enkel bij woorden is gebleven blijkt uit het meerjarig financieel kader '2014-2020' van de EU. Dit kader voorziet een bedrag van 377.604.000 euro voor het justitieprogramma, waarvan 30.905.000 euro (8,2%) gereserveerd is voor de opleiding van magistraten.

En ook de Europese Commissie toont aan dat het anders kan: de begroting 2015 die ze voorstelde, voorzag aanvankelijk een lichte stijging van de EU-begroting van 2,1% t.o.v. de begroting 2014, wat neerkwam op een totale som van 145,6 miljard euro. Omwille van onbetaalde rekeningen uit het verleden werd de uiteindelijke begroting 2015 verlaagd naar 141,3 miljard euro.

Toch werd er, ondanks deze besparing, besloten om niet te raken aan de budgetten voor de opleiding van de magistraten. Wel integendeel, in 2015 is een stijging waar te nemen t.o.v. 2014: in 2014 voorzag de Europese Commissie 14.390.000 euro voor de opleiding van magistraten, terwijl dit bedrag in 2015 verhoogd werd naar 16.515.000 euro. Een bedrag dat overeenkomt met een derde (34,4%) van de fondsen binnen de EU-programma's.

²⁹ Zie de Conclusies van de Raad 'Opleiding van rechtsbeoefenaars: een essentieel instrument voor het consolideren van het Unieacquis' (2014/C 443/04).

4.2 Personeel

Op 12 december 2013 hechtte de raad van bestuur zijn goedkeuring aan het personeelsplan voor het jaar 2013-2014. Concreet werden geen bijkomende aanwervingen voorzien. Wel besloot de raad van bestuur om het personeelsplan 2013-2014 integraal uit te voeren mits eventuele aanpassingen aan de voorziene functieprofielen, zonder daarbij te raken aan de voorziene niveaus en rekening houdend met het taalkader.

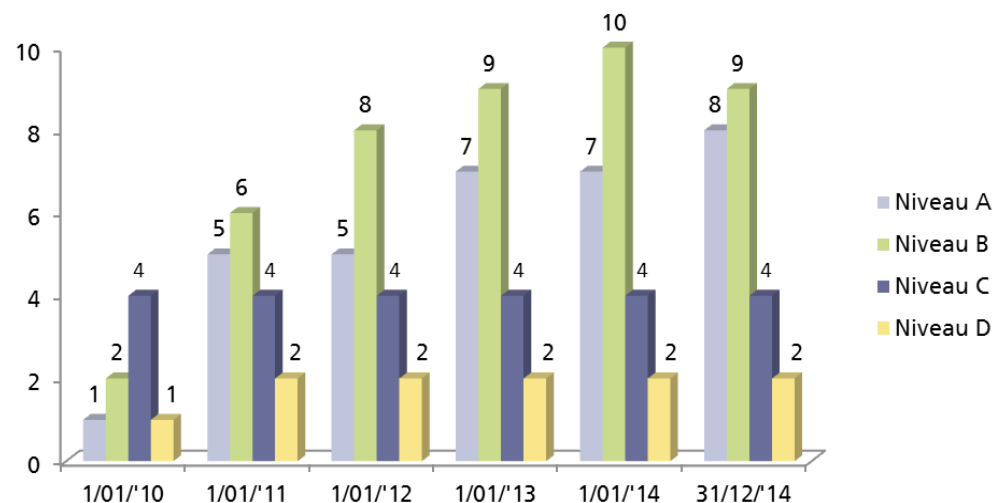
Naar aanleiding van de opgelegde besparingsmaatregelen die een impact hebben op de begrotingsopmaak 2015, worden er geen bijkomende aanwervingen voorzien en wordt er beperkt tot de verdere invulling van het personeelsplan 2013-2014.

Facts & figures: samenstelling personeel (eind 2014)

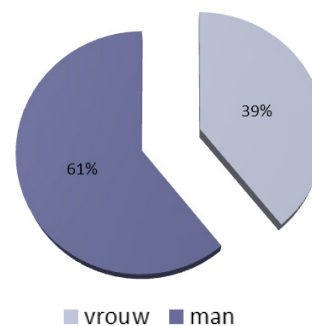
IGO-medewerkers		
Functie	VTE	Niveau
Adviseur opleidingen	1	A
Financieel-juridisch adviseur	1	A
Attachés opleiding	4	A
Attaché internationale aangelegenheden	1	A
Attaché communicatie	1	A
Administratief deskundige opleiding	2	B
Administratief deskundige logistiek	1	B
Administratief deskundige	1	B
Management assistant	1	B
Deskundige (boekhouder)	2	B
Deskundige (ICT)	2	B
Administratief assistenten opleiding	4	C
Administratief medewerker (chauffeur)	1	D
Onderhoudsmedewerker	1	D
Totaal	23	

Personeel	
Niveau	Aantal
A	8
B	9
C	4
D	2
Totaal	23

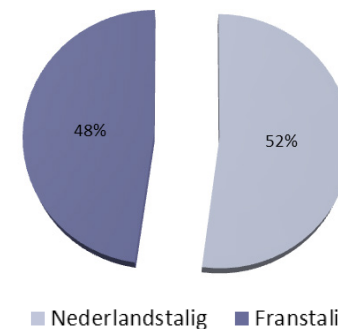
Evolutie personeel per niveau

Gendergelijkheid personeel

Taalkader personeel

4.3 Materiële omkadering

Het IGO beschikt over een moderne en performante kantoorautomatisering die frequent wordt geactualiseerd. De kantoorautomatisering is zo ingericht dat de medewerkers probleemloos thuis of op andere locaties online kunnen werken.

Binnen het IGO wordt vooral ingezet op verdere automatisering en digitalisering: documentatie bij opleidingen wordt enkel nog digitaal ter beschikking gesteld, hetgeen resulteert in een kostenbesparende en ecologische werkwijze.

Een belangrijke ontwikkeling in 2014 betrof de ingebruikname van het *'learning management system'* (Promote). Dit systeem dient als basis voor een snellere en kwalitatief betere verwerking van de opleidingsgegevens. Het systeem werd aangepast met competentiebeheer (competentieassen), aan de nieuwe structuur van Justitie en aan de vraag naar online inschrijvingen en beheer van de eigen gevolgde opleidingen. Correcte cijfergegevens uit Promote resulteren in een betere planning van de opleidingen.

De website (www.igo-ifj.be) werd uitgebreid met *'IGO Online'*, een persoonlijke digitale leerruimte die het doelpubliek van het IGO toelaat om zich online in te schrijven, de volledige opleidingscatalogus te raadplegen, een duidelijk overzicht te behouden van hun eigen opleidingstraject en opleidingen online te evalueren.

Diverse initiatieven werden op poten gezet om de mogelijkheden van de nieuwste technologieën uit te proberen om vorm te geven aan een moderne *'digital classroom'*. Een voorbeeld is de inzet van video-opnamemateriaal voor de ontwikkeling van e-learningopleidingen.

5. Opleidingsactiviteiten

5.1 Doelpubliek

De kerntaak van het IGO is uiteraard de gerechtelijke opleiding waarmee het, overeenkomstig artikel 7, § 2, van de wet van 31 januari 2007, zoals gewijzigd door artikel 2 van de wet van 24 juli 2008, 'uitsluitend' voor zijn doelgroep is belast. Die doelgroep is opgesomd in artikel 2 van de wet, onder 1° tot 10°:

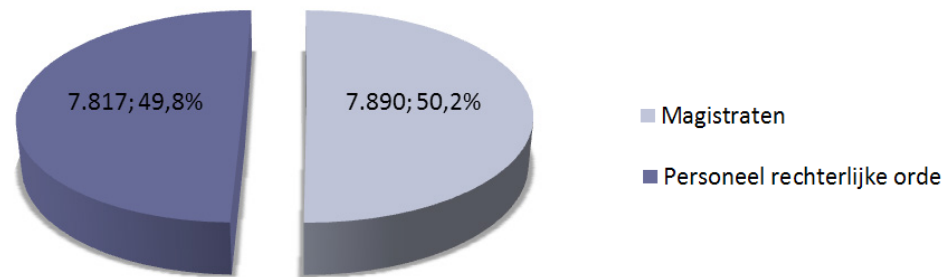
- de beroepsmagistraten van de rechterlijke orde;
- de plaatsvervangende magistraten, de raadsheren en rechters in sociale zaken, de rechters in handelszaken en de assessoren in de strafuitvoeringsrechtbanken;
- de gerechtelijke stagiairs;
- de referendarissen;
- de parketjuristen;
- de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie;
- de leden van de griffies;
- de leden van de parketsecretariaten;
- de personeelsleden van de griffies en de parketsecretariaten;
- de personeelsleden van niveau A die de titel dragen van attaché, adviseur of adviseur-generaal.

Oorspronkelijk had de wetgever binnen de directie van het IGO twee afdelingen ingevoerd, de afdeling magistraten en de afdeling rechterlijke orde, elk geleid door een adjunct-directeur die bevoegd was voor een specifiek deel van de doelgroep³⁰. Ingevolge artikel 48 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie werd de instelling van deze twee afdelingen opgeheven omdat deze door de realiteit was achterhaald – nu al worden heel wat opleidingen voor beide categorieën samen georganiseerd – alsook omdat dit toelaat nog meer synergiën tot stand te brengen en meer opleidingen te organiseren waaraan zowel magistraten als hun medewerkers kunnen deelnemen.

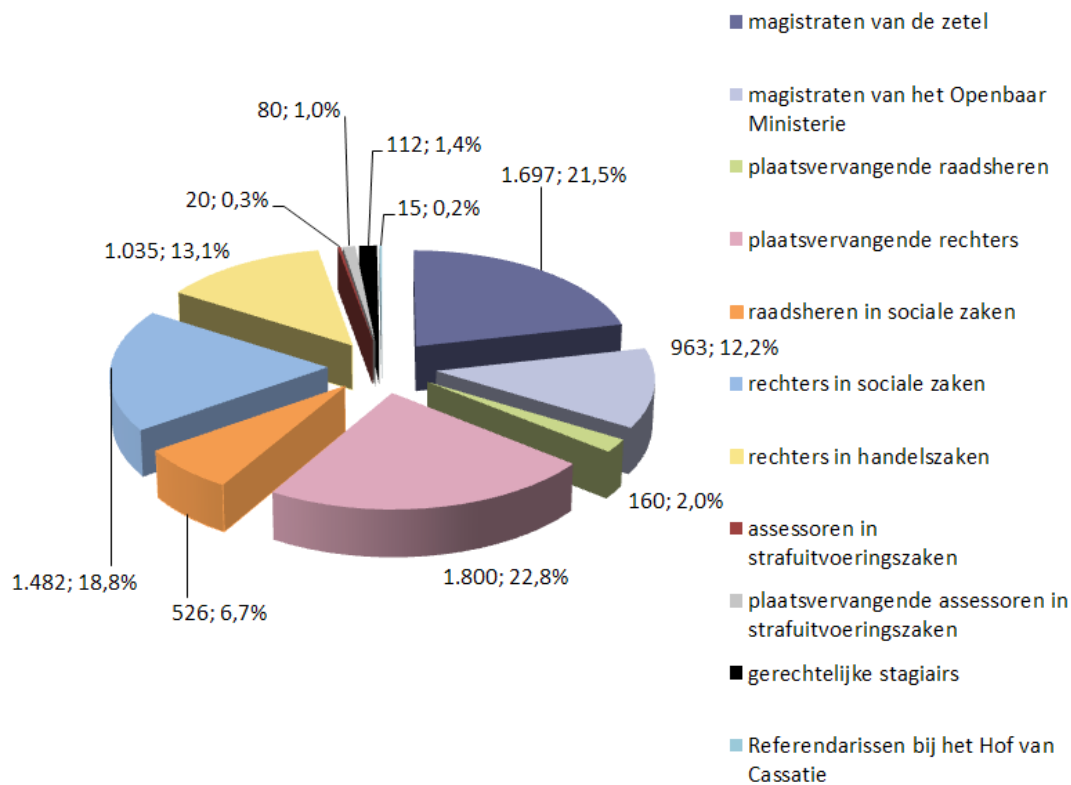
³⁰ Zie het oorspronkelijke art. 12 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (BS 2 februari 2008).

Doelpubliek		
Magistraten		
beroepsmagistraten van de rechterlijke orde		2.660
magistraten van de zetel	1.697	
magistraten van het openbaar ministerie	963	
plaatsvervangende magistraten		1.960
plaatsvervangende raadsheren	160	
plaatsvervangende rechters (186 REA – 99 ARB – 153 KPH – 240 POL – 1122 VRE)	1.800	
raadsheren en rechters in sociale zaken		2.008
raadsheren	526	
rechters	1.482	
rechters in handelszaken		1.035
assessoren in strafuitvoeringszaken		20
plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken		80
gerechtelijke stagiairs (op 01/03/2015)		112
referendarissen bij het Hof van Cassatie		15
Subtotaal		7.890
Personeel rechterlijke orde		
referendarissen		92
parketjuristen		167
attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie		10
leden van de griffies		1.644
leden van de parketsecretariaten		712
personeelsleden van de griffies en van de parketsecretariaten		5.119
personeelsleden van niveau A die de titel dragen van attaché, adviseur of adviseur-generaal		73
Subtotaal		7.817
Algemeen totaal		15.707

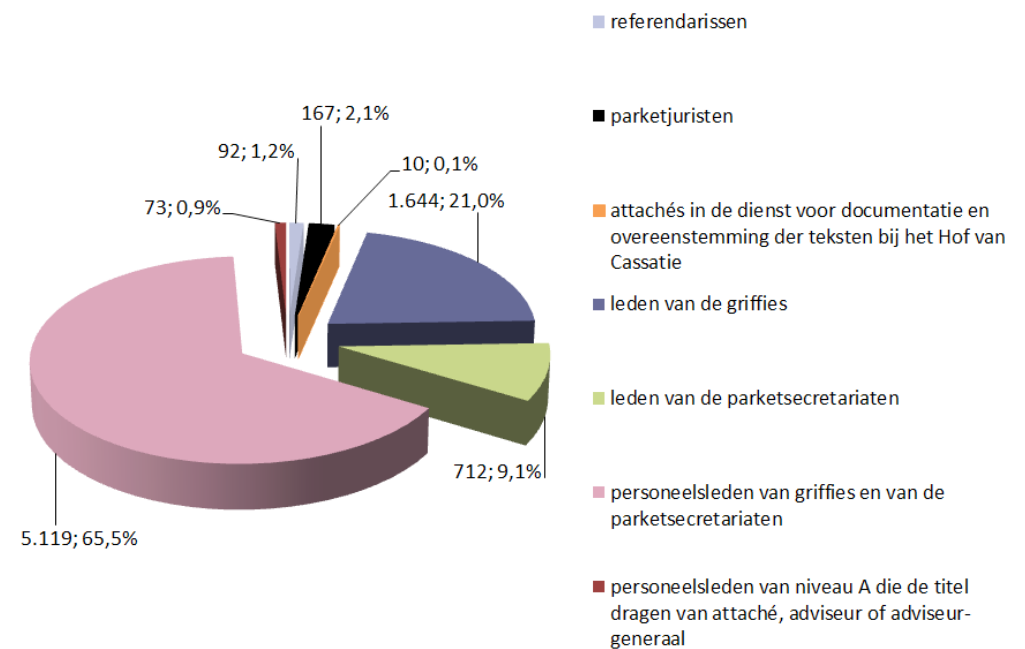
Doelpubliek IGO (15.707)

Doelpubliek: magistraten (7.890)

Doelpubliek: personeel rechterlijke orde (7.817)

5.2 Opleidingen algemeen

Getrouw aan zijn missie geëxpliciteerd in het beleidsplan 2010-2016 focust het IGO sinds 2009 op het concipiëren en ontwikkelen van opleidingen die heel sterk met de gerechtelijke beroepspraktijk verbonden zijn.

2014 was een scharnierjaar voor justitie: het was het jaar waarin een aanvang werd genomen met de implementatie van de hervorming van justitie. De schaalvergroting van de gerechtelijke arrondissementen, de responsabilisering van de korpschefs en de nieuwe regeling inzake het verzelfstandigd beheer van de middelen voor de rechterlijke organisatie vormden dan ook het fundamenteel referentiekader voor het uitzetten van de nieuwe strategie van het IGO.

In het kader van de hervorming van justitie heeft immers ook het IGO zelf een evolutie ondergaan. Het IGO heeft deze toegelicht in zijn strategische visienota, die op 18 september 2013 mede onderschreven werd door de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Annemie Turtelboom. Een van de uitgangspunten van deze visienota houdt in dat het IGO zich baseert op een competentiemodel om de magistraten en het gerechtspersoneel – het doelpubliek van het IGO – te begeleiden in hun professionele ontwikkeling. Binnen dit competentiemodel worden de competenties opgesplitst in drie grote assen, meer bepaald technisch-justitiële competenties, bestuurlijk-organisatorische competenties en sociaal-communicatieve competenties. Het competentiemodel, de competentie ‘gap’-analyse en het opleidingsaanbod van het IGO sluiten op elkaar aan zodat de beschikbare middelen op de meest efficiënte en effectieve wijze worden ingezet.

Optimaal tegemoet komen aan de ontwikkelingsbehoeften van zijn klanten, in een financieel kader met slechts beperkte budgettaire middelen, impliceert dat doordachte keuzes worden gemaakt die zich weerspiegelden in het actieplan 2014. Dit plan kwam mede tot stand op basis van de resultaten van de behoeftenanalyse die het IGO in de zomer van 2013 heeft verricht bij de korpschefs van de magistraten en de hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen. Het actieplan 2014 omvatte specifieke ontwikkelingstrajecten voor de magistraten en het gerechtspersoneel, in het bijzonder voor de nieuw aangewezen korpschefs van de magistraten, voor wie in eerste instantie een opleiding ‘Intervisie’ werd ontwikkeld.

5.3 Richtlijnen

5.3.1 Richtlijnen voor de afdeling magistraten

Voor de personen bedoeld in artikel 2, 1° tot 3°, van de wet van 31 januari 2007 (dit wil zeggen de doelgroep van de afdeling magistraten) dienen de programma’s in overeenstemming te zijn met de richtlijnen die ter zake worden voorbereid door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) en door zijn algemene vergadering worden bekrachtigd³¹.

Bij schrijven van 27 februari 2014 deelde de HRJ mee dat hij wenste over te gaan tot een eerste evaluatie van zijn richtlijnen van 2012³². Bij dit schrijven was een tweedelige in te vullen tabel gevoegd teneinde een overzicht te geven van de voortgang van de uitvoering van deze richtlijnen. Het eerste deel van de tabel had betrekking op het meten van de institutionele uitmuntendheid en het meten van de uitmuntendheid van de opleidingsprogramma’s. Het tweede deel van de tabel had betrekking op de evaluatie van de opleidingsdoelstellingen.

Een eerste antwoord van het IGO in april 2014 werd door de HRJ als onvoldoende beschouwd om zo nodig zijn richtlijnen te kunnen actualiseren.

De door het IGO in te vullen tabel was evenwel bijzonder omvangrijk (55 in te vullen bladzijden) en had deels ook betrekking op aangelegenheden waarvoor de HRJ niet bevoegd is, onder meer de controle op de aanwending van het budget van het IGO. Na een overleg tussen het IGO en de HRJ in november 2014 verstrekten het IGO uiteindelijk een antwoord aangaande de vijf prioriteiten opgesomd in de richtlijnen, meer bepaald:

- Opleidingsprogramma’s uitbouwen met oriëntaties, doelstellingen en strategieën op maat gesneden van de doelgroepen;
- Decentraliseren en technologisch vernieuwen zodat het IGO aan zijn volledige doelpubliek meer opleidingen kan geven;
- Organisatie van meer opleidingen bestemd voor de pas benoemde

³¹ Zie art. 8, tweede lid, van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

³² De huidige van kracht zijnde richtlijnen werden voorbereid door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie op 30 mei 2012 en bekrachtigd door de algemene vergadering op 30 mei 2012.

magistraten en de niet-beroepsmagistraten. Deze zouden minstens een 'basisopleiding' moeten krijgen, met een bijzondere aandacht voor de rechtspleging, de deontologie en de contouren van het beroepsgeheim;

- Optimalisering van de samenwerking met de universiteiten en de hogescholen in het kader van de bij wet voorziene mogelijkheden;
- Terbeschikkingstelling aan de korpschefs van meer managementopleidingen of opleidingen die gericht zijn op het verwerven van niet-juridische vaardigheden die zouden kunnen bijdragen tot een verbetering van hun rechtscollege/korps, in het bijzonder op het vlak van human resources.

5.3.2 Richtlijnen voor de afdeling rechterlijke orde

Artikel 3 van het KB van 18 mei 2009 tot vaststelling van de rechten en plichten op gerechtelijke opleiding, evenals de uitvoeringsmodaliteiten van de opleidingen ten aanzien van de personen bedoeld in artikel 2, 4° tot 10°, van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding bepaalt dat:

"De Minister van Justitie zich laat bijstaan door een begeleidingscomité inzake gerechtelijke opleiding, dat belast is met:

1° het onderzoeken van de opleidingsbehoeften;

2° het voorbereiden van de richtlijnen met betrekking tot de opleidingsprogramma's welke genoemd zijn in artikel 8, § 1, eerste lid van de Wet;

3° het hem voorleggen van voorstellen inzake het uitwerken van de lijst van gecertificeerde opleidingen voorzien in artikel 281 van het Gerechtelijk Wetboek."

In het verleden heeft de directie van het IGO de raad van het bestuur en het wetenschappelijk comité evenals de minister van Justitie gewezen op de mogelijke overlapping met de wettelijke bevoegdheden van het IGO. Men kan alleen maar vaststellen dat er op dit ogenblik nog geen enkele beslissing genomen is m.b.t. de rol en de opdrachten die door dit begeleidingscomité vervuld worden.

De meest recente richtlijnen inzake de programma's voor de gerechtelijke opleiding van de referendarissen, de parketjuristen, de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de leden van de griffies en de parketsecretariaten werden medegedeeld bij schrijven van de minister van Justitie van 9 september 2013 en hadden betrekking op de opleidingsbehoeften voor 2014. Meer in het bijzonder ging het om de volgende opleidingen:

1) Specifieke opleiding

- Tweetaligheid

Het betreft een opleiding Nederlands en Frans voor de leden van de griffies en de parketten van het arrondissement Brussel zodat zij het niveau 'voldoende' behalen zoals bepaald in de wet.

- Opleiding voor de nieuw benoemden (griffier en secretaris)

Het IGO biedt reeds sinds 2012 een opleidingstraject voor nieuwe functiehouders aan, in samenwerking met enkele hogescholen. Dit opleidingstraject bestaat uit vier basismodules (rechterlijke organisatie, deontologie, juridische terminologie en onthaal) en specifieke modules in functie van het uitgeoefende ambt (o.a. beginselen van burgerlijk procesrecht, beginselen van strafprocesrecht etc.).

Gezien het competentieniveau en de ervaring van de deelnemers soms zeer uiteenlopend blijken te zijn vraagt de minister om homogene groepen van deelnemers samen te stellen.

- Initiële opleidingen

De bestaande initiële opleidingen worden als goed ervaren en moeten worden voortgezet.

- Voorbereidingen selecties

Dit betreft de voorbereiding van gerechtspersoneel zowel op wervings- en bevorderingsselecties via Selor als op selecties met plaatselijke jury's.

2) Voortgezette opleiding

- Psychosociale opleidingen

De reeds aangeboden opleidingen moeten worden voortgezet maar op een zo gedecentraliseerd mogelijke basis.

- Managementopleidingen

De bestaande managementopleiding moet worden voortgezet.

Daarnaast moet er dringend worden voorzien in een opleidingsaanbod dat modules bevat inzake kennisoverdracht en kennisbeheer teneinde het verlies van kennis door pensioenen in de komende jaren te voorkomen (o.m. Business Proces Re-engineering, Business Proces Management, kennisbeheer, kennisoverdracht).

Andere uit te werken modules hebben betrekking op organisatieontwikkeling, competentie management, opstellen van strategische projecten, probleemoplossing en motivatie van het personeel.

In het kader van de evolutie van de nieuwe loopbanen zal ook aandacht moeten uitgaan naar opleidingen inzake evaluatie en ontwikkelcirkels.

- Opleidingen inzake gerechtelijke vaardigheden

Naast het voortzetten van de bestaande opleidingen moeten ook specifieke opleidingen inzake nieuwe wetten en regelgeving worden aangeboden.

- Informaticaopleidingen

De door het IGO te organiseren ICT-opleidingen sluiten aan bij de strategische krachtlijnen voor de informatisering van de rechterlijke orde (2012-2014).

3) Extra aandachtspunten

Ten slotte vraagt de minister nog om aandacht te hebben voor de volgende punten:

- Een maximaal aanbod van gedecentraliseerde opleidingen;
- Het bereiken van alle personeelsleden met het opleidingsaanbod;
- Een evenwicht tussen theoretische en praktische opleidingen enerzijds en een goede afstemming van de behoeften van de deelnemers op het aanbod van de opleiders;
- De organisatie van themadagen of workshops met de uitwisseling van praktische ervaringen;
- De organisatie van een aantal “nuttige” opleidingen die gevraagd worden door de medewerkers van het terrein zoals de administratieve behandeling van dossiers (afzonderlijk voor parket en griffie), omgaan met informatie, persoonlijke effectiviteit, interne en externe communicatie etc.

5.4 Opleidingen in 2014

Zoals hiervoor uiteengezet, deelt het IGO sinds 2013 zijn opleidingen in op basis van een competentiemodel. Naast deze nieuwe indeling kunnen, voor wat betreft de opleidingsprogramma's, de volgende nieuwigheden worden aangestipt.

Technisch-justitiële competenties

Binnen de as van de technisch-justitiële competenties was er onder meer aandacht voor de inwerkingtreding van de wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank, die de organisatie van twee gespecialiseerde opleidingen met zich meebracht, meer bepaald de basisopleiding voor de magistraten van de familie- en jeugdrechtbanken en deze voor de magistraten van de kamers voor minnelijke schikking van de familie- en jeugdrechtbanken. Waar mogelijk werd verder maximaal gebruik gemaakt van de synergie van opleidingen die bestemd zijn zowel

voor magistraten als voor het gerechtspersoneel, zoals bijvoorbeeld voor de opleiding over de nieuwe regelingen inzake bescherming van meerderjarige wilsonbekwame personen.

Daarnaast verdient ook de opleiding 'De uitvoering van geldstraffen' een bijzondere vermelding, omdat deze eens te meer een anomalie in de organieke wet van het IGO bloot legt. Zoals hiervoor aangegeven (cf. 5.3.1. Richtlijnen voor de afdeling magistraten) werd dit opleidingsprogramma geconcipieerd door het IGO in het kader van het actieplan 'Uitvoering van de geldstraffen' (12 februari 2014) van de regering Di Rupo ingevolge de opvolgingsaudit 'Uitvoering van de penale boeten' (januari 2014) van het Rekenhof. De doelgroep van deze opleiding omvatte niet alleen magistraten en parketsecretarissen die belast zijn met de afhandeling van de strafuitvoering, griffiers die belast zijn met het overmaken van de vonnissen aan de ontvangers der domeinen en penale boeten bij de FOD Financiën, maar ook ontvangers der domeinen en penale boeten van de FOD Financiën, deze laatsten op uitdrukkelijk verzoek van de toenmalige ministers van Justitie (A. Turtelboom) en Financiën (K. Geens) met het oog op een betere inning van de penale boetes zoals voorzien in voornoemd actieplan. Nochtans is de doelgroep van personen voor wie het IGO wettelijk opleidingen mag organiseren, beperkt tot de magistraten en het gerechtspersoneel³³. Daarom moet het wettelijk mogelijk worden gemaakt dat andere actoren dan de magistraten en het gerechtspersoneel deelnemen aan de opleidingen die het IGO organiseert, zodat de implementatie van welbepaalde hervormingen en maatregelen (zoals in bovenstaand geval de inning van de geldboetes, waarbij zowel Justitie als Financiën betrokken zijn) optimaal kan verlopen. Concreet zal dit toelaten dat het IGO, zoals voorzien in bedoeld actieplan, op regelmatige basis en binnen een daartoe aangepast wettelijk kader, opleidingen aanbiedt voor magistraten, parketsecretarissen, griffiers en ontvangers der penale boeten van de FOD Financiën.

Ingevolge de de Mededeling van de Europese Commissie van 13 september 2011 en de conclusies van de Raad³⁴ met het oog op een verhoogde kennis van de Europese regelgeving en rechtspraak werd het AIKOS-programma, een uitwisselingsprogramma bestemd voor gerechtelijke stagiairs en beginnende magistraten van de lidstaten van de EU, na een pilooteditie in 2013, ten volle geïmplementeerd bij alle EJTN-leden in 2014. Concreet houdt dit in dat elke deelnemer een twee weken durende Europese opleiding

en uitwisseling volgt (één week in eigen land en de andere week in een lidstaat van de EU). Voor België namen in 2014 alle tweede- en derdejaars gerechtelijke stagiairs deel aan dit uitwisselingsprogramma. Precies omwille van het toenemend belang van de Europese en internationale context heeft het IGO in 2014 daarnaast ook vier EJTN-seminaries georganiseerd (cf. 5.4.3. Internationale activiteiten) waarvoor het IGO optimaal gebruik maakte van de financiering door de Europese Commissie (ten bedrage van 80 % van de kostprijs).

Wat specifiek de uitbreiding van het opleidingsaanbod voor het gerechtspersoneel betreft, werd er maximaal ingezet op enkele opleidingen die betrekking hebben op nieuwe applicaties voor de concrete toepassing van nieuwe wetgeving, meer bepaald de applicaties aangaande de familie- en jeugdrechtbanken alsook deze aangaande dossiers van meerderjarige wilsonbekwame personen.

Bestuurlijk-organisatorische competenties

Op het vlak van de bestuurlijk-organisatorische competenties werden diverse opleidingen inzake management georganiseerd, zowel voor de in de loop van het voorjaar 2014 aangewezen korpschefs alsook voor de leidinggevende magistraten en personeelsleden van de rechterlijke orde. De meest in het oog springende initiatieven in dit kader waren 'Ontwikkelen van charisma en leiderschap', 'Omgaan met verandering', 'Coaching in projectmanagement', 'Business Proces Management' alsook diverse modules die betrekking hadden op het nieuwe evaluatiesysteem voor het gerechtspersoneel. Wat dit laatste betreft, bepaalt artikel 30 van het KB van 27 mei 2014 betreffende de evaluatie van het gerechtspersoneel immers:

"De evaluator is verplicht om een opleiding te volgen binnen een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit. Bij ontstentenis van deze opleiding kan hij niet optreden als evaluator. Het Instituut voor gerechtelijke opleiding verzekert de opleiding van de evaluatoren en levert hiervoor een certificaat af. Het biedt ook opleidingen voor de geëvalueerden aan, in de vorm van on line-modules."

³³ Zie art. 2 en 7 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding.

³⁴ Zie de Conclusies van de Raad van 27 oktober 2011 inzake de Europese justitiële opleiding (2011/C 361/03).

Sociaal-communicatieve competenties

In het domein van de sociaal-communicatieve competenties ten slotte werden eveneens belangrijke inspanningen geleverd. De opleiding 'Verhoortechnieken' werd met ingang van 2014 verplicht voor alle gerechtelijke stagiairs en het aantal edities ervan nam bijgevolg toe van drie in 2013 tot zes in 2014. Ook de module 'Voorkomen van en omgaan met agressiviteit' bleef beantwoorden aan een niet aflatende behoefte, zowel op het niveau van de magistraten als van het gerechtspersoneel, vermits niet minder dan 19 edities werden georganiseerd in 2014.

Een laatste vermeldenswaardig belangrijk opleidingsproject was de ontwikkeling van een didactische film 'Het parket in beeld' waarin twee gerechtelijke stagiairs de kijker meenemen achter de schermen van het parket en hem laten binnenkijken in het leven van de parketmagistraat.

De film was een onderdeel van een communicatieproject dat uitgewerkt werd binnen de opleiding 'Coaching in projectmanagement', een opleidingstraject van het IGO dat justitiemedewerkers de mogelijkheid biedt om een innovatief en kwalitatief project te realiseren dat de werking van justitie gevoelig verbetert.

Om de film tot stand te brengen had het parket Gent de handen in elkaar geslagen met het parket Luik. Beide partners wilden via deze productie zowel de justitiemedewerker als de burger informeren over de werking van het parket en de rol van de parketmagistraat. Drie doelstellingen stonden hierbij voorop: het parket meer in beeld brengen, het imago van het parket verbeteren en het vertrouwen in justitie herstellen.

5.4.1 Opleidingen aangeboden door het IGO

In onderstaande tabel worden de opleidingen weergegeven die georganiseerd werden in 2014 voor elk van de drie hoger genoemde competentieassen:

I. Technisch-justitiële competenties		
Thema	Aantal dagen	Aantal deelnemers
1. Lenteseminarie: opleiding voor de eerstejaars gerechtelijke stagiairs alsook voor recent benoemde magistraten van het parket en het arbeidsauditoraat	5	84
2. Herfstseminarie: opleiding voor de gerechtelijke stagiairs	5	111
3. Initiële opleiding voor de magistraten die lauraat zijn van het examen inzake beroepsbekwaamheid of van het mondeling evaluatie-examen (apart voor zetel en parket)	10	Dit aantal deelnemers zit verwerkt in de diverse initiële opleidingen die hieronder zijn opgenomen
4. Initiële opleiding voor plaatsvervangende rechters	2	44
5. Initiële opleiding voor de raadsheren en rechters in sociale zaken	2	242
6. Initiële opleiding voor de rechters in handelszaken	2	46
7. Deontologie	2	93
8. Redactie van vonnissen en arresten	3	103
9. De politiediensten	5	42
10. Internationale samenwerking in strafzaken en in politiezaken	3	63

11. Bewijs in strafzaken en technische en wetenschappelijke vooruitgang	5	75
12. Plaats van het slachtoffer in het strafrechtelijk bestel	2	59
13. Kwalificatie van misdrijven en opstelling van eindvorderingen	3	88
14. Alternatieve straffen en maatregelen	3	58
15. Cybercrime (basisopleiding)	3	102
16. Inbeslagneming en verbeurdverklaring	2	118
17. Verkeer	1	80
18. Initiële opleiding voor beginnende/vervangende magistraten van de onderzoeksgerechten	1	41
19. Uitwisseling van beroepservaringen tussen onderzoeksrechters met betrekking tot bijzondere opsporingsmethoden (BOMOR-seminarie)	2	40
20. De uitvoering van geldstraffen	1	87
21. Basisopleiding bijzondere opsporingsmethoden	1	52
22. Het internet	1	36
23. Workshop Cybercrime: het praktisch interpreteren van digitale sporen en het stellen van de juiste vordering	½	16
24. Strijd tegen het terrorisme (basisopleiding)	2	28
25. Roadshow Eurojust	1	23
26. Partnergeweld	2	43
27. Seksuele delinquentie (basisopleiding)	1	21

28. Verdovende middelen	1	60
29. Het sociaal strafwetboek	½	88
30. De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen	1	89
31. De wapenwetgeving	1	86
32. GAS-wetgeving	½	72
33. Bevoegdheden, organisatie, werking en procedure van de strafuitvoeringsrechtbanken	½	47
34. Activiteiten, organisatie en werking van Child Focus	½	42
35. De identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken	1	248
36. De gerechtskosten in strafzaken	1	36
37. Het Vlaams decreet integrale jeugdhulp	1	99
38. De nieuwe regelingen inzake bescherming van meerderjarige wilsonbekwame personen	1	579
39. Kapitalisatie van lichamelijke schade	1	23
40. Uitwisseling van beroepservaringen over specifieke problemen van gerechtelijk recht	2 x ½	23
41. Uitwisseling van beroepservaringen tussen magistraten van de arbeidsgerechten	½	89
42. Boekhouding	3 x ½	22
43. Geneeskundige verzorging en uitkeringen: overzicht van rechtspraak	1	40
44. Permanente opleiding van de rechters in handelszaken	1	46
45. Fiscaal recht	6 x ½	107
46. De verkiezingen	11 x 1	193

47. Actualia inzake vreemdelingenrecht	½	25
48. Summer TRIP 'Judex faber – (inter)actieve rechtscreatie'	2	43
49. Taalopleidingen (MAG)	20 x ½	26
50. Opleidingen MS Office 2010		36
51. Strijd tegen discriminaties	2	112
52. Gespecialiseerde opleiding voor onderzoekers	6	41
53. Gespecialiseerde opleiding voor familie- en jeugdmagistraten	6	196
54. Voortgezette opleiding voor de magistraten van de familie- en jeugdrechtbanken	2 x 1	306
55. Gespecialiseerde opleiding voor de magistraten van de kamers voor minnelijke schikking van de familie- en jeugdrechtbanken	2	68
56. Gespecialiseerde opleiding voor federale magistraten	5	24
57. OLAF seminarie 'Case Management and the use of EU legislation and tools: Key Components in the Fight against Financial Crimes'	2	47
58. EJTN-seminarie 'Secondary Traumatic Stress within the Judiciary and Judicial Staff: What measures to be taken?'	3	73
59. EJTN-seminarie 'Cooperation between members of the judiciary and other actors dealing with cross-border insolvency proceedings'	3	81
60. EJTN-seminarie 'Prosecution for Acts of Terrorism: From legal framework to jurisdictional practice'	3	52

61. EJTN Linguistics Seminar 'Language training on the vocabulary of judicial cooperation in civil matters'	5	4
62. AIAKOS (Europese uitwisseling van gerechtelijke stagiairs)	10	70
63. Taalopleidingen (Nederlands, Frans) PERS	10	57
64. Deelname van Belgische magistraten aan EJTN seminars in andere landen van de Europese Unie	2-4	28
65. Uitwisselingsprogramma van gerechtelijke overheden 'PEAJ'	10	15
66. Basisopleiding voor nieuw aangeworven personeelsleden	3	145
67. Het openbaar ministerie: zijn verschillende aspecten en omgeving	5	44
68. Strafprocesrecht in de praktijk	10	42
69. Burgerlijk procesrecht in de praktijk	6	24
70. Boekhouding van de griffies	1	115
71. Opleidingstraject: Inleiding tot het burgerlijk procesrecht	2	123
72. Opleidingstraject: Inleiding tot het strafrecht en strafprocesrecht	2	115
73. Opleidingstraject: Inleiding tot het arbeidsrecht	3	21
74. Opleidingstraject: Inleiding tot het vennootschapsrecht	2	15
75. Opleidingstraject: Inleiding tot het verbintenissen- en contractenrecht	3	7

76. Grondige opleiding sociaal recht en sociale zekerheidsrecht	4	13
77. Grondige opleiding vennootschapsrecht	4	7
78. Opfrissings- en verdiepings-opleiding TCKH	2	28
79. Genero	1	37
80. Opleiding BGC – Module Familierechtbanken	1	138
81. Meerderjarige beschermde personen & MaCH	1	274
82. Opleidingsverloven	/	34

Totaal aantal deelnemers

6.270

II. Bestuurlijk organisatorische competenties

Thema	Aantal dagen	Aantal deelne-
83. Coaching in projectmanagement	3	12
84. Business proces management (voor magistraten en secretarissen van het openbaar ministerie)	4	53
85. Outlook agendabeheer voor het openbaar ministerie (e-learning)	/	40
86. Timemanagement	1	161
87. Ontwikkelen van charisma en leiderschap	2	148
88. Projectbeheer	2	46
89. Omgaan met verandering	1	123
90. Coaching van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel m.b.t. de reorganisatie van het personeel in het kader van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel	/	35

91. Lunchcauserieën: Anders gaan werken & Organisaties op zoek naar een nieuw evenwicht	2 x ½	44
92. De nieuwe evaluatiecyclus voor personeelsleden RO: e-learning (in samenwerking met het OFO)	/	1341
93. Het nieuwe evaluatiesysteem voor het personeel van de rechterlijke orde: voorbereiding voor leidinggevers	1	88
94. Het nieuwe evaluatiesysteem voor het personeel van de rechterlijke orde: train the trainer	3	13

Totaal aantal deelnemers

2.104

III. Sociaal-communicatieve competenties

Thema	Aantal dagen	Aantal deelne-
95. Communicatie ter terechtzitting	3	24
96. Interpersoonlijke communicatietechnieken	2	201
97. Vergadertechnieken	1	48
98. Voorkomen van en omgaan met conflicten en agressiviteit op de werkplek	1	213
99. Stresshantering	1	201
100. Verhoortechnieken	5	66
101. De contacten met de pers (cameratraining)	1	41
102. Bemiddeling	2	47

Totaal aantal deelnemers

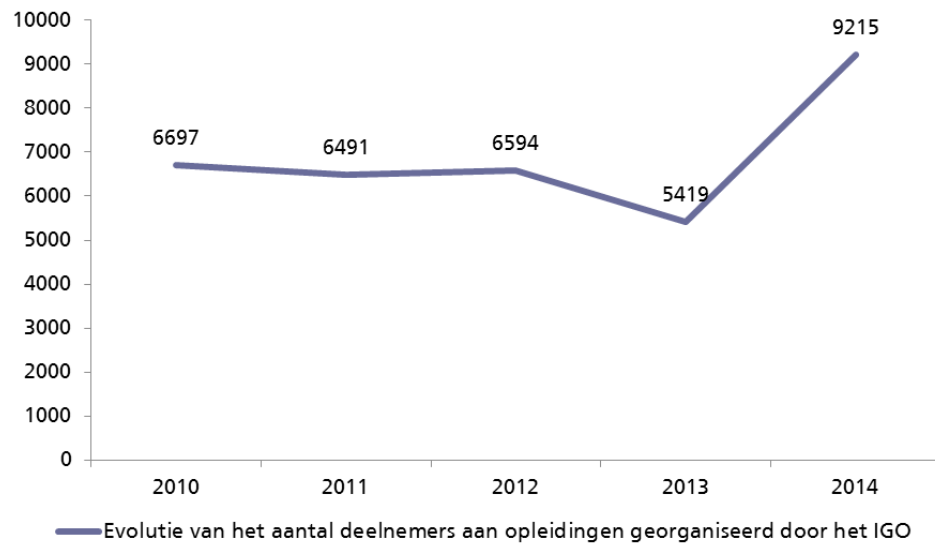
841

Algemeen totaal

9.215

In vergelijking met 2013 is het aantal opleidingsthema's aangeboden door het IGO toegenomen van 81 tot 102. En ook het aantal deelnemers kende een forse toename (cf. Grafiek: evolutie van het aantal deelnemers aan opleidingen georganiseerd door het IGO).

Evolutie van het aantal deelnemers aan opleidingen georganiseerd door het IGO

5.4.2 Opleidingen georganiseerd door derden

Naast eigen opleidingen die door het IGO zelf worden georganiseerd, zijn er ook opleidingen georganiseerd door derden (zoals een universiteit, een balie, een uitgever, een privéfirma etc.) waarvan het IGO de inschrijvingskosten ten laste neemt.

Deze opleidingen, aangeboden door derden, kunnen een nuttige aanvulling vormen voor opleidingen waarvan het IGO (nog) geen aanbod heeft. Deze opleidingen zijn doorgaans niet beperkt tot de magistraten en het gerechtspersoneel, maar richten zich tot een ruimer publiek en zijn hierdoor niet altijd in voldoende mate toegespitst op de specifieke vragen en behoeften van de magistraten en het gerechtspersoneel. Anderzijds bieden de opleidingen georganiseerd door derden evenwel het voordeel dat het IGO, door de ten laste neming van de inschrijvingskosten van personen waarop het een beroep doet als lesgever, competenties als het ware kan inkopen om deze vervolgens te laten doorstromen in de eigen opleidingen die het organiseert.

Er is een almaar toenemend aanbod van opleidingen georganiseerd door derden. Commerciële motieven spelen veelal een rol.

Voor die opleidingen georganiseerd door derden die het IGO erkent, neemt het de inschrijvingskosten van de deelnemende magistraten en het gerechtspersoneel ten laste.

In 2014 heeft het IGO 306 opleidingen georganiseerd door derden erkend op een totaal van 449 aanvragen (in 2013 werden 319 opleidingen erkend op een totaal van 518 aanvragen, in 2012 459 op een totaal van 515 aanvragen, in 2011 382 op een totaal van 475 aanvragen en in 2010 436 op een totaal van 475 aanvragen).

De redenen van deze daling worden toegelicht in de strategische visienota van het IGO d.d. 18 september 2013, die mede onderschreven werd door de minister van Justitie, mevrouw Annemie Turtelboom:

“Het is geenszins onze ambitie noch is het opportuun om elke mogelijke opleiding, die mogelijks zinvol zijn of kunnen zijn voor de individuele magistraat of medewerker, op te nemen in ons aanbod³⁵. Het IGO wordt overspoeld met vragen tot financiering van vormingen, seminars, conferenties, de aanschaf van boeken, enz.

Het kan bijvoorbeeld nooit de bedoeling zijn dat het IGO als loutere financiële sponsor eender welk initiatief ondersteunt.

Ook de verwachtingen van de organisatie moeten waarschijnlijk worden bijgesteld zodat het IGO zijn middelen kan richten op die trajecten en initiatieven³⁶ waarbinnen de expertise en de kennis van het IGO de hoogste toegevoegde waarde vormt.”

Voor verscheidene studiedagen en opleidingen waarvan de aanvraag tot ten laste neming van de inschrijvingskosten uitsluitend door de organisator bij het IGO werden ingediend, en niet door een potentieel geïnteresseerde magistraat of lid van de rechterlijke orde bleek er overigens eenvoudigweg geen interesse te bestaan.

In totaal namen in 2014 2.630 magistraten en personeelsleden van de rechterlijke orde deel aan een of meerdere opleidingsdagen georganiseerd door derden (in 2013 waren het er 2.931 en in 2012 2.435).

5.4.3 Internationale activiteiten

Op internationaal vlak is het IGO betrokken binnen verschillende netwerken: het Europees Netwerk voor Justitiële Opleiding (EJTN), het Euro-Arabisch Netwerk voor Justitiële Opleiding (EAJTN) en de Internationale Organisatie voor Justitiële Opleiding (IOJT). De tabel hieronder biedt een algemeen overzicht van de voornaamste internationale activiteiten van het IGO in 2014.

³⁵ Gelet op de grote behoeften ingevolge de modernisering en ingevolge de verwachte instroom van beginnende magistraten en gerechtspersoneel moet mogelijks ook worden vermeden dat eender welke opleiding kan worden gevolgd en moet er eerder worden gestreefd naar een geconcentreerd beheer van de middelen met het oog op maximaal rendement voor de rechterlijke organisatie.

³⁶ Het is bijvoorbeeld weinig zinvol om de beperkte middelen voor gerechtelijke opleiding in te zetten voor een standaard ICT-opleiding voor Windows 7 of om eventuele tekortkomingen door de ontwikkelaar of de stafdienst ICT inzake opleiding m.b.t. toepassingen te compenseren.

Maand	Internationale activiteit
Maart	Libanese delegatie bezoekt het IGO.
April	Het IGO presenteert <i>'The Rapporteur'</i> op de Europese conferentie <i>'EU Workshop Building upon good practices in European Judicial Training'</i> .
Mei	Algemene vergadering in Rome van het Euro-Arabisch Netwerk voor Justitiële Opleiding (EAJTN). EU-seminarie <i>'Case Management and the use of EU legislation and tools: Key Components in the Fight against Financial Crimes'</i> in Brussel.
Juni	Algerijnse delegatie bezoekt het IGO. Algemene vergadering in Thessaloniki van het EJTN.
September	Het IGO organiseert samen met zijn partners het EU-seminarie <i>'Secondary Traumatic Stress within the Judiciary and Judicial Staff: What measures to be taken?'</i> . Congolese jeugdrechters bezoeken het IGO.
Oktober	Het Nationale Instituut voor de Magistratuur (Bulgarije) brengt een bezoek aan het IGO. Medewerkers van het IGO gaan op werkbezoek bij het Studieceterium Rechtspleging in Nederland. Het IGO organiseert samen met zijn partners het EU-seminarie <i>'Cooperation between members of the judiciary and other actors dealing with cross-border insolvency proceedings'</i> .
November	Het IGO ondertekent een protocolakkoord met de BTC. EU-seminarie <i>'Juger des faits de terrorisme : du cadre légal à la pratique juridictionnelle'</i> in Brussel Uitwisselingsprogramma <i>'AIAKOS'</i> (week één) THEMIS-competitie
December	Uitwisselingsprogramma <i>'AIAKOS'</i> (week twee).

Hieronder worden enkele van deze internationale activiteiten meer gedetailleerd besproken. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten die kaderen binnen projecten van de Europese Unie, projecten die ingediend zijn om EU-fondsen te bekomen, activiteiten in het kader van EJTN en ten slotte activiteiten die kaderen binnen de internationale samenwerking.

Activiteiten in het kader van EU-projecten

A. EU-projecten gefinancierd via EU-fondsen

Regelmatig doet het IGO met zijn partners mee aan Europese oproepen om projectvoorstellen in te dienen die verband houden met de opleiding voor de magistraten en het gerechtspersoneel. De Europese Commissie cofinanciert deze projecten voor minstens 80% waardoor het IGO, met een relatief beperkte financiële bijdrage, samen met zijn partners kwalitatieve opleidingen kan aanbieden aan deelnemers afkomstig uit België en andere lidstaten.

In 2014 heeft het IGO samen met zijn partners vier Europese seminars georganiseerd met de fondsen van de Europese Unie:

A.1. Cooperation between members of the judiciary and other actors dealing with cross-border insolvency proceedings

Opdat de Europese magistraten bij de les blijven over de Europese en internationale wetgeving alsook om er voor te zorgen dat ze efficiënt en effectief omgaan met insolventieprocedures heeft het IGO, met de steun van de Europese Unie en andere Europese en Belgische partners (de *'Ecole Nationale de la Magistrature'* (ENM), de *'Justice Coopération Internationale'* (JCI) en de *'Conseil national des administrateurs judiciaires et des mandataires judiciaires'*, Studiecentrum Rechtspleging) in Durbuy een internationaal seminarie gehouden over grensoverschrijdende insolventieprocedures. Van 21 t.e.m. 24 oktober werden de 101 deelnemers uit 17 verschillende landen begeleid door een brede mix van experts, waaronder een academicus uit het Verenigd Koninkrijk, een medewerker van de Europese Commissie, een rechter van de US falingsrechtbank voor het oostelijk district van New York, beroepsmagistraten en curatoren.

Voortbouwend op dit seminarie vindt op 13, 14 en 15 januari 2015 een finale conferentie plaats in Parijs.

A.2. Case Management and the use of EU legislation and tools: Key Components in the Fight against Financial Crimes

In oktober 2012 heeft de Raad van de EU een rapport uitgebracht met een aantal aanbevelingen ter versterking van de internationale samenwerking in de strijd tegen de financiële fraude. Naar aanleiding van dit document vond in 2014 een internationaal seminarie plaats op het IGO. 65 magistraten tekenden present. De opzet van het seminarie bestond er in om de deelnemers meer vertrouwd te maken met de Europese wetgeving en rechtsinstrumenten. Aan de hand van workshops konden de deelnemers discussiëren over hun eigen strategieën en technieken alsook over de praktische problemen die ze ondervinden in de internationale samenwerking en bij het gebruik van juridische instrumenten.

Ook de werking van het Europees bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) kwam aan bod. Door de kennis en ervaring die het in de loop der jaren heeft opgebouwd, kan het magistraten immers helpen om de verschillende soorten, tendensen, dreigingen en risico's binnen het fraudedomein beter te begrijpen.

A.3. Secondary Traumatic Stress within the Judiciary and Judicial Staff: What measures to be taken?

Tijdens dit seminarie in Durbuy maakten 77 magistraten uit 17 verschillende Europese landen kennis met de Europese wetgeving en het instrumentarium rond slachtofferbejegening. Magistraten moeten tijdens het onderzoek en later ter zitting immers slachtoffers en nabestaanden op een menselijke en tegelijk zakelijke manier behandelen. Een heikele kwestie waar het seminarie op inspeelde door bijzondere aandacht te vestigen op de plaats van het slachtoffer in het geding; voornamelijk om de deelnemende magistraten erop attent te maken dat een verkeerde aanpak tijdens het proces een slachtoffer een tweede keer kan traumatiseren ('secondaire victimisatie').

Daarnaast hebben de magistraten ook zelf nood aan ondersteuning wanneer ze een dramatisch dossier behandelen. Zo bleek uit het seminarie

dat veel magistraten met onverwerkte professionele trauma's kampen en dat ze vaak moeite hebben met het verwerken van spanningen. In dat opzicht wilde het seminarie een eerste aanzet geven om leidinggevend en gerechtelijke overheden in de verschillende Europese landen bewust te maken om onverwerkte professionele emoties bespreekbaar te maken en begeleiding te voorzien.

A.4. Internationale seminars over terrorisme

Om een antwoord te formuleren op gerechtelijke vragen omtrent de aanpak van terrorisme heeft het IGO in samenwerking met ENM en *'El Centro de Estudios Juridicos'* zijn medewerking verleend aan een internationaal project. Het project dat medegefinancierd werd door de Europese Commissie bestond uit twee algemene conferenties en drie seminars, die gingen op gespecialiseerde thema's.

Eén van de seminars vond in november plaats in België, namelijk *'Juger des faits de terrorisme : du cadre légal à la pratique juridictionnelle'*. Het doel van het driedaagse seminarie in Brussel bestond erin de samenwerking op te krikken tussen de verschillende lidstaten enerzijds en de rechters en parketmagistraten, en de rechtshandhavers binnen de EU anderzijds. Een betere verstandhouding tussen deze verschillende Europese diensten is immers van wezenlijk belang om terroristische feiten beter te onderzoeken en te analyseren, en om feitenplegers te vervolgen.

Tijdens het seminarie lag de nadruk op de strafprocedure, de procesfase en ook op topics zoals de bevoegdheden en grenzen van het terroristische proces, zoals de gegevensinzameling, administratieve samenwerking, evaluatie van de bewijsmiddelen en de eerbiediging van de mensenrechten.

In totaal participeerden 55 deelnemers uit zes Europese landen aan het seminarie.

A.5. Andere partnerschappen binnen de EU-seminars

Als partner van het Roemeens opleidingsinstituut NIM werkt het IGO samen aan diverse opleidingscycli over procedurele rechten in strafzaken met een Europese dimensie. Een andere reeks cycli die het ontwikkelt zijn praktische

oefeningen m.b.t. de implementatie van justitiële zaken in burgerlijke en handelszaken. Deze cycli lopen nog door tot 2016.

A.6. Leonardo da Vinci

In 2014 heeft het IGO het rapport *'Guidelines for initial training of judges and prosecutors'* gepubliceerd. Een gebundelde weergave van de beste praktijken op het gebied van initiële opleidingen. Het rapport vormde het eindresultaat van het 'Leonardo da Vinci'-project, een samenwerking tussen diverse Europese opleidingsinstellingen en de Turkse Academie die instaat voor de gerechtelijke opleiding.

B. Ingediende EU-projecten

Het IGO heeft in de loop van 2014 ook nieuwe projecten ingediend bij de Europese Commissie die in aanmerking komen voor fondsen. Daarnaast ontving het de resultaten van EU-projecten waarvan de aanvraag nog lopende was.

Eind 2014 heeft de Europese Commissie het IGO geïnformeerd dat zijn ingediend opleidingsproject *'New paths for a better cooperation between justice and police fight against drugs- exchange of best practices'*, geselecteerd werd en in aanmerking komt voor Europese financiering. Dit seminarie tracht de huidige belemmeringen in de strijd tegen drugs te identificeren op nationaal, Europees en internationaal niveau en een betere samenwerking tussen de politie en justitie tot stand te brengen door o.a. te netwerken creëren en best practices uit te wisselen.

Dit project wordt in 2015 verder uitgevoerd in samenwerking met de projectpartners, namelijk de Belgische en Nederlandse politie, ENM en het Ministerie van Justitie van Luxemburg.

Het IGO diende in samenwerking met enkele partnerlanden ook een nieuw project *'Child friendly justice'* in bij de Europese Commissie. De bedoeling is om een methode te ontwikkelen om kindvriendelijke richtlijnen te integreren in de basis- en voortgezette opleiding van de justitiële opleidingsinstellingen in Europa.

Daarnaast zal het IGO als partner optreden in twee EU-projecten die door ENM en JCI (Frankrijk) werden ingediend: het project *'European Judicial training for Court Staff & Bailiffs'* heeft tot doel om de opleiding van het gerechtelijk personeel omtrent EU recht en grensoverschrijdende procedures te verbeteren, de samenwerking tussen de opleidingsinstituten te verbeteren, en juridische talenkennis vooruit te helpen. Het project bestaat uit drie luiken: uitwisselingen tussen de opleiders van het gerechtspersoneel, uitwisselingen tussen de griffiers onderling en een e-learningmodule over Europese juridische samenwerking in burgerlijke en handelszaken die breed verspreid zal worden. Het project *'European Regulation on International Succession'* voorziet in de creatie van een e-learningmodule hieromtrent.³⁷

C. Activiteiten van het IGO binnen het EJTN

Het IGO is een actief lid van het Europees Netwerk voor Justitiële Opleiding (EJTN). Dit is een Europees netwerk van 34 instituten en scholen dat instaat voor de vorming van magistraten. Het netwerk ontwikkelt samen met zijn leden trainingsstandaarden en leerplannen, coördineert opleidingsprogramma's en uitwisselingen, verspreidt opleidingsexpertise en bevordert de samenwerking tussen nationale opleidingsstructuren in de EU voor rechters en aanklagers.

Binnen het EJTN is het IGO lid van de stuurgroep (*'steering committee'*), waardoor het mee het beleid kan bepalen. Tevens maakt het deel uit van verschillende werkgroepen: de werkgroep 'Programma's', de subwerkgroepen 'Burgerlijk recht' en 'Strafrecht', en de werkgroep 'Uitwisseling'. Van deze laatste werkgroep neemt het IGO het voorzitterschap waar.

Door zijn lidmaatschap binnen het EJTN kunnen Belgische magistraten en gerechtelijke stagiairs deelnemen aan verschillende opleidingsprogramma's en -activiteiten van het EJTN en zijn nationale leden.

De tabel hieronder geeft een overzicht van de jaarlijkse activiteiten die het EJTN organiseert en coördineert. In 2014 hebben 119 Belgische deelnemers deelgenomen aan deze activiteiten.

EJTN-activiteiten (2014)	Aantal Belgische deelnemers
Uitwisselingsprogramma's	85
'Catalogus +' (activiteiten van leden van EJTN- met financiële steun van het EJTN)	3
THEMIS	4
Seminaries Burgerlijk recht	2
Seminaries Strafrecht	1
Seminaries Administratief recht	6
Seminaries <i>Train the trainer</i>	4
Seminaries Linguistics	4
Structurele vergaderingen van het EJTN	10
Totaal	119

Met inbegrip van de deelname aan de activiteiten van zijn nationale leden, die vallen onder de noemer 'Catalogus'-activiteiten bedraagt het totaal aantal Belgische deelnemers 127.

Activiteiten van leden van het EJTN (2014)	Aantal Belgische deelnemers
Catalogus	8

³⁷ In 2015 vernam het IGO dat beide projecten geselecteerd werden.

Deelnemingskosten van Belgische deelnemers aan EJTN-activiteiten

Het EJTN wordt gefinancierd door de Europese Commissie (meer specifiek het directoraat-generaal Justitie) en door de bijdragen van zijn leden. Jaarlijks betaalt het IGO voor zijn lidmaatschap, en voor de deelname van Belgische deelnemers aan de activiteiten van EJTN, een vaste bijdrage.

Een minieme bijdrage, want in 2014 dekte deze bijdrage de deelname van 119 Belgische deelnemers aan de EJTN projecten wat overeenkwam met 5,1% van de werkelijke totale kostprijs hiervoor. De rest (94,9%) werd bijgepast door EJTN. In 2013 kwam de bijdrage van het IGO overeen met 6% van de totale kostprijs voor 100 deelnemers.

Door zijn lidmaatschap binnen en participatie aan EJTN kan het IGO dus deelnemers naar het buitenland sturen tegen een fractie van de totale kostprijs. Hoe meer deelnemers aan deze Europese opleidingen participeren, hoe lager de uiteindelijke kostprijs.

The Rapporteur: een 'best-practice' op Europese schaal

In opdracht van de Europese Commissie heeft EJTN in 2013 een studie uitgevoerd over verschillende lidstaten naar de beste praktijken binnen de opleiding van rechters en parketmagistraten. Dit project resulteerde in april 2014 in een rapport dat de 'beste, goede en veelbelovende praktijken' van de opleidingsinstituten voor magistraten in de EU lidstaten verzamelde.

Daarbij werd ook het IGO geselecteerd voor zijn veelbelovende leiderschaps- en managementopleidingen en voor zijn innovatieve behoeftenanalyse³⁸. Het systeem van 'The Rapporteur' werd dan weer gewaardeerd als een van de 'best practices'.

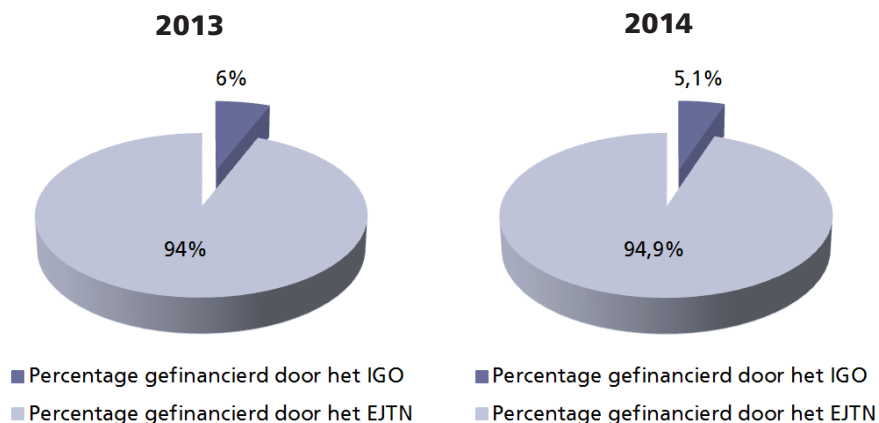
Tijdens de slotconferentie 'EU Workshop Building upon good practices in European Judicial Training' die in juni georganiseerd werd door de Commissie heeft het IGO het rapporteringssysteem uitgebreid toegelicht.

Hieronder wordt verder ingegaan op twee belangrijke activiteiten van het IGO binnen het EJTN: de uitwisselingsprogramma's en THEMIS. Het succes van de uitwisselingsprogramma's is grotendeels afhankelijk van de medewerking van de korpschefs en de magistraten op het terrein die samen met het IGO bijdragen aan de realisatie ervan.

C.1. Uitwisselingsprogramma's

Zoals reeds aangegeven is het IGO voorzitter van de werkgroep 'Uitwisselingsprogramma's'. Binnen de uitwisselingsprogramma's zijn er verschillende onderverdelingen: uitwisselingsprogramma's van korte termijn, uitwisselingsprogramma's van lange termijn, het AIAKOS-programma en studiebezoeken aan de internationale instellingen. De uitwisselingsprogramma's van korte termijn die uit tien dagen bestaan worden nog eens onderverdeeld in individuele uitwisselingen en groepsuitwisselingen. Bij individuele uitwisselingen gaat een magistraat op stage bij zijn Europese collega, terwijl bij groepsuitwisselingen een groep magistraten uit verschillende EU-lidstaten wordt samengebracht. Tijdens de eerste week worden ze ondergedompeld

Kostprijs per deelnemer voor EJTN-activiteiten

³⁸ Dit betreft de ABA-analyse. ABA staat voor 'Analyse des besoins – Behoeftenanalyse'.

in het rechtssysteem van het organiserende gastland. In de tweede week volgt een reeks van groepsbezoeken aan de verschillende rechtbanken en instellingen.

Een overzicht van de uitwisselingsprogramma's:

- Uitwisselingsprogramma lange termijn: één Belgische magistraat liep zes maanden stage bij het Hof van Justitie in Luxemburg.
- Uitwisselingsprogramma's korte termijn:
 - o 14 Belgische magistraten gingen naar het buitenland
 - o België ontving 25 Europese magistraten die bij een mentor werden geplaatst die hen, afhankelijk van de gekozen periode, gedurende één of twee weken met het eigen nationaal rechtssysteem liet kennismaken.
 - o Een Bulgaarse magistraat-opleider liep één week stage op het IGO.
- In het kader van AIAKOS gingen 70 gerechtelijke stagiairs naar het buitenland om kennis te maken met de rechtssystemen van andere Europese landen.
- Studiebezoeken aan internationale instellingen: in 2014 werd een bezoek georganiseerd aan de Europese Commissie, het Europees Parlement en het OLAF.

C.2.THEMIS

THEMIS is een interlandencompetitie die zich richt tot de gerechtelijke stagiairs van alle instituten en scholen die instaan voor de opleiding van Europese magistraten. De doelstelling van THEMIS bestaat er onder meer in toekomstige magistraten uit diverse Europese landen samen te brengen tijdens hun stage zodat zij praktische vaardigheden voor hun latere beroepsfunctie zoals communiceren, debatteren, kritisch en analytisch denken en logisch redeneren verder kunnen aanscherpen.

In 2014 was de THEMIS-competitie aan haar negende editie toe. België vaardigde een team van drie jonge stagiairs en één begeleider af om de competitie aan te gaan met tien andere landen. Tijdens de derde halve finale in Firenze presenteerden zij aan hun Europese collega's en de jury

hun papers over de interpretatie en toepassing van de artikels 5 en 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

AIAKOS

Het 'AIAKOS'-programma laat Europese gerechtelijke stagiairs toe om stage te lopen in andere EU-lidstaten en wordt gefinancierd door de EU. Samen met 11 andere EU-lidstaten nam het IGO reeds in 2013 deel aan het pilootproject van AIAKOS. In 2014 werd het uitwisselingsprogramma verder uitgerold in 18 lidstaten.

Het uitwisselingsprogramma is opgedeeld in twee weken: tijdens de eerste week op het IGO presenteren de deelnemers hun nationale rechtssystemen aan elkaar zodat ze elkaars werking beter leren begrijpen. Experts in het Europees civiel-, straf- en handelsrecht brengen hen op korte tijd kennis bij over de verschillende aspecten van het Europees recht.

Ze komen in contact met praktische en relevante Europese rechtsinstrumenten zoals '*visio conferencing*', '*ATLAS*', '*Joint Investigation Teams*' etc. Ten slotte bezoeken ze Belgische en Europese instellingen zoals het Brussels justitiepaleis en het Europees Parlement. In de tweede week gaan de deelnemers op pad. Ze krijgen de kans om een stap te zetten in hun Europese achtertuin door een korte stage te lopen in een van de lidstaten van de EU.

AIAKOS moet er op termijn mee voor zorgen dat de Europese rechtssystemen dichter bij elkaar komen, elkaar beter gaan begrijpen, elkaar meer gaan vertrouwen en effectiever gaan samenwerken. Bovendien is het voor de deelnemers een uitstekend taalbad, aangezien de volledige opleidingsweek doorgaat in het Engels.

In november en december heeft het IGO het AIAKOS-programma voor de tweede keer georganiseerd. Gedurende twee keer een week hebben 125 deelnemers afkomstig uit 18 participerende landen deelgenomen aan de uitwisseling: 63 deelnemers in de eerste en 62 in de tweede week.

D. Activiteiten in het kader van de internationale samenwerking

D.1. Ondertekening van een protocolakkoord tussen het IGO en de BTC

Op 21 november 2014 heeft het IGO een protocolakkoord ondertekend met de Belgisch Technische Coöperatie (BTC). Het protocolakkoord zal het IGO en de BTC in de toekomst toelaten om hun bestaande samenwerking verder te intensifiëren en goede praktijken uit te wisselen. Zo zal het IGO onder meer zijn kennis en expertise inzake de opleiding van magistraten en het gerechtspersoneel ter beschikking stellen van projecten en activiteiten in landen waar de BTC actief is. De BTC van zijn kant zal zijn uitgebreide ervaring op het vlak van ontwikkelingssamenwerking ten dienste stellen van het IGO. Verder zullen het IGO en de BTC de handen in elkaar slaan om in Europese en internationale projecten een beroep te doen op elkaar, wat hun aanwezigheid en zichtbaarheid op die fora moet versterken. Momenteel werken de BTC en het IGO samen rond Burundi. Beide partners ondersteunen via hun experts ter plaatse de opleidingsmodules die worden uitgewerkt door lesgevers van het Burundese opleidingsinstituut '*Centre de Formation Professionnelle de la Justice*' (CFPJ). Het CFPJ houdt zich bezig met de initiële en voortgezette opleiding van de magistraten.

5.5 Gerechtelijke stage

5.5.1 Evaluaties ECE in 2014

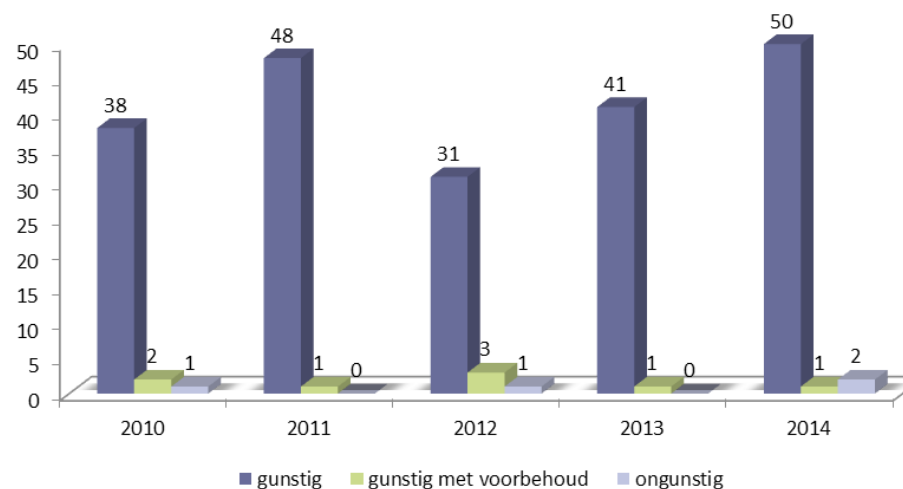
De Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) zijn in 2014 overgegaan tot de eindevaluatie van 53 gerechtelijke stagiairs (33 Nederlandstaligen en 20 Franstaligen):

- In 50 van de 53 gevallen was de eindevaluatie 'gunstig'.
- Een stagiair kreeg een 'ongunstige' eindevaluatie (cf. 3.5. Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage).
- Bij één stagiair werd de vroegtijdige beëindiging van de stage aangevraagd (cf. 3.5. Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage).
- In één geval werd een eindevaluatie 'gunstig met voorbehoud' toegekend: hoewel de stagiair opteerde voor de lange stage, viel

de stage bij de zetel, zeker wat het burgerlijk luik betrof, toch enigszins tegen.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat de keuze voor de lange stage impliceert dat een stagiair op beide vlakken – het parket en de zetel – wordt beoordeeld waardoor de ECE geen andere optie hadden dan enig voorbehoud te formuleren. Het feit dat men de lange stage heeft afgewerkt - ook al formuleert men andere ambities - geeft immers rechtstreeks toegang tot de zetel en laat de kandidaat ook toe zijn kandidatuur te stellen voor een plaats bij de zetel.

Eindevaluaties ECE 2009-2014

5.5.2 Aanbevelingen inzake harmonisering van de gerechtelijke stage

Zoals hoger aangegeven (cf. 3.5. Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage) hebben de ECE o.m. tot taak een harmonisering van de gerechtelijke stage uit te werken. Hiertoe kunnen de commissies aanbevelingen richten tot de stagemeeesters.

Het belang van een harmonisering van de gerechtelijke stage werd door alle stagemeesters eenduidig aanvaard. Ook de gerechtelijke stagiairs zijn vragende partij voor een geharmoniseerde stage.

5.5.3 Richtlijnen betreffende de buitenstage

De stagiairs die opteren voor de korte stage bij het parket of de lange stage bij de zetel dienen verplicht één week stage te lopen in dezelfde penitentiare instelling. Er werd in 2014 een vergadering belegd met de regionale directeurs van het gevangeniswezen om tot een uniform programma te komen gedurende deze stageweek, waarbij alle stagiairs een identiek programma met te doorlopen diensten aangeboden krijgen.

Daarnaast zijn er in 2014 geen aanpassingen aangebracht aan de bestaande richtlijnen voor de buitenstage.

5.5.4 Blijvende knelpunten

Buitenstage

Behoudens voor enkele welbepaalde diensten blijven de ECE gekant tegen 'microstages' van slechts één of twee dagen aangezien dit tot een versnippering van de buitenstage leidt en vooral omdat dit de stagiairs onvoldoende zicht geeft op het werkelijke functioneren van de betrokken buitendienst.

Daarnaast werd de voorbije jaren vastgesteld dat de gerechtelijke stagiairs de meest uiteenlopende voorstellen van programma van buitenstage hebben gedaan die niet altijd strookten met de mogelijkheden die artikel 259^{octies} van het Ger. W. limitatief opsomt.

De ECE blijven van oordeel dat een aanpassing van voornoemd wetsartikel nodig is. De lijst van instellingen die opgesomd worden in artikel 259^{octies} Ger. W. zou exemplatief moeten zijn, terwijl elk programma van buitenstage steeds zou moeten worden goedgekeurd door de evaluatiecommissie die autonoom kan beslissen of de voorgestelde buitendienst relevant is in het kader van de opleiding van een toekomstige magistraat. Op deze wijze kan op passende wijze rekening worden gehouden met specifieke eerder

verworven ervaring en kunnen welbepaalde lacunes qua kennis, attitudes en vaardigheden worden opgevuld. Zo zou het verrichten van een stage in een advocatenkantoor mogelijk moeten zijn, maar dan in een ander arrondissement dan waar men stage loopt. Ook een stage volbrengen in een supranationaal rechtscollege of bij Eurojust zou moeten kunnen³⁹. Een stage in het Hof van Cassatie, het Grondwettelijk Hof of de Raad van State is eveneens denkbaar.

Ten gepaste tijde zou het artikel 259^{octies} Ger. W., dat de gerechtelijke stage regelt, in deze zin herzien moeten worden.

Lijst van instellingen die door de gerechtelijk stagiairs verplicht dienen te worden doorlopen tijdens hun buitenstage (afhankelijk van hun keuze voor de korte stage op parket, dan wel een arbeidsauditoraat of lange stage bij de zetel)

Politiedienst (korte stage op parket/arbeidsauditoraat, lange stage bij de zetel)

Strafinrichting (korte stage op parket/arbeidsauditoraat, lange stage bij de zetel)

Justitiehuis (belast met eerstelijns juridisch advies) of bureau voor juridische bijstand (korte stage op het parket/arbeidsauditoraat, lange stage bij de zetel)

Inspectiedienst of een sociale zekerheidsinstelling (korte stage op arbeidsauditoraat)

Notaris of gerechtsdeurwaarder (lange stage bij de zetel)

³⁹ Zie het wetsvoorstel van mevrouw Clotilde Nyssens (Parl. St., Kamer, 2008-2009, CRIV 52, COM 590, p. 35-37).

Gerechtelijke stagiairs die in aanmerking komen voor de verkorte stage

Benevens de hoger geciteerde noodzakelijke aanpassing van het artikel 259octies Ger. W. is er nog steeds het probleem van de gerechtelijke stagiairs die voorheen gedurende ten minste drie jaar parketjurist of referendaris zijn geweest en op die manier genieten van een vrijstelling van een belangrijk deel van hun stage⁴⁰.

In het geval van de gewezen parketjuristen (die vrijgesteld zijn van de eerste 12 maanden stage bij het parket) moeten de betrokkenen immers reeds door hun stagemeeesters worden beoordeeld terwijl ze nog stage bij een buitendienst vervullen en hun stagemeeesters hen derhalve nog nooit aan het werk hebben gezien op het parket. Ook de ECE moeten de eindevaluatie reeds toekennen nog vóór zij effectief een korte stage van drie maanden op het parket aanvangen. Het verloop van de stage van de gewezen referendarissen (die vrijgesteld zijn van de vijftien maanden stage bij de zetel van de rechtbank en derhalve nog nooit een ontwerpvonnis hebben opgemaakt noch aan een beraad hebben deelgenomen) laat dan weer niet toe hen te beoordelen op wat zij al dan niet in hun mars hebben als toekomstig rechter.

Om aan dit probleem te verhelpen zou overwogen kunnen worden om de vrijstelling van een gedeelte van de stage voor de gewezen parketjuristen en de gewezen referendarissen met ten minste drie jaar dienstanciënniteit te beperken tot zes maanden zodat er voldoende tijd rest om een adequate opleiding op de werkplek te genieten.

6. Parlementaire vragen

In 2014 werden opnieuw verscheidene parlementaire vragen gesteld die geheel of gedeeltelijk betrekking hadden op de werking van het IGO. Deze verhoogde belangstelling vanwege de parlementsleden had ongetwijfeld te maken met het feit dat, zoals reeds aangegeven, 2014 het jaar was waarin de justitiehervorming in werking trad.

Het is duidelijk dat het parlement zich rekenschap gaf van het feit dat de diverse hervormingen waar nodig gepaard dienden te gaan met een gedegen opleiding van de magistraten en het gerechtspersoneel teneinde hen de vereiste nieuwe competenties aan te reiken, zodat de hervormingen ook adequaat geïmplementeerd zouden kunnen worden.

Geregeld werd ook het financiële plaatje aangeraakt, wat niet onbelangrijk is aangezien zowel het aantal hervormingen als de impact ervan het aantal opleidingen dat moest worden ontwikkeld, flink deden toenemen terwijl het budget van het IGO stagneert. Meer doen met minder middelen, is derhalve het motto.

De vragen van de dames en heren volksvertegenwoordigers en senatoren handelden meer bepaald over de opleiding van de personeelsleden van de familie- en jeugdrechtbank, de mogelijkheid om bij de vorming van magistraten een bezoek aan de Kazerne Dossin in te bouwen, de ICT-opleidingen en de evolutie van de personeelseffectieven van het IGO.

⁴⁰ Zie art. 259octies, §§ 2 en 3, Ger. W.

7. Verbeterpunten en aanbevelingen voor een optimale dienstverlening

Dotatie dient het wettelijk groeipad te volgen

Om een kwalitatieve invulling te geven aan zijn rol, om de justitiehervormingen zoveel mogelijk kans op slagen te geven en om zijn beleidsplan te verwezenlijken is het belangrijk dat het IGO zijn onafhankelijke positie net als zijn financiële middelen gevrijwaard blijven.

O.m. de voormalige Commissie voor Modernisering van de Rechterlijke Orde (CMRO) drukte in haar studie aangaande de toebedeling van de middelen aan de rechterlijke orde reeds haar bezorgdheid uit over de beperkte financiële middelen waarover het IGO beschikt.⁴¹ En ook de raad van de Europese Unie (cf. 4.1 Financiële middelen) drong er in 2014 in zijn conclusies op aan dat de begrotingsmiddelen moeten toegekend worden om een passend opleidingsaanbod te ontwikkelen.

Aangezien het IGO sinds zijn oprichting 32 miljoen euro aan wettelijke dotatie niet ontvangen heeft en omdat het nog steeds in volle expansie is, besliste de raad van bestuur om de reserves jaar na jaar uit te putten zodat de werking van het Instituut niet in het gedrang komt. Op een bepaald moment zullen deze reserves evenwel opgeraken. Het Instituut dringt er dus bij de regering en het parlement op aan om het in de wet voorziene groeipad van de dotatie van het IGO te respecteren.

2015 belooft niet veel beterschap, aangezien de middelen nog verder afgeroomd worden. De dotatie zal n.a.v. de lineaire besparingen binnen de federale overheidsdiensten verminderd worden van 5.220.000 naar 4.470.000 euro. Bijgevolg zal de dotatie voor 2015 slechts 0,72% bedragen waar de wettelijke voorziene dotatie overeenkomstig artikel 38 initieel en zonder groeipad minstens 0,9% dient te bedragen.

Modernisering van het boekhoudkundig referentiekader

Vanaf 1 januari 2016 zullen in principe de nieuwe wet houdende de organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat en

⁴¹ Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde: 'Rechterlijke Orde: Budget en uitdagingen voor de toekomst, 2010', p. 10 – 12, www.cmro-cmoj.be.

het KB van 10 november 2009 tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale Staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van toepassing zijn op de administratieve openbare instellingen van de federale Staat, en bijgevolg ook op het IGO.

De Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole zal een initiatief nemen ter zake ten aanzien van alle betrokken instellingen, waaronder ook het IGO.

Om deze omslag zo goed als mogelijk voor te bereiden dient het IGO de boekhoudkundige en budgetapplicaties te moderniseren waarbij procesautomatisatie en -ondersteuning centraal staan m.b.t. het financieel beheer en de budgetopvolging.

Human resources management

Daarnaast werkt het IGO samen met diverse andere instellingen: de centrale dienst voor vaste uitgaven van de FOD Financiën staat in voor de uitbetaling van de wedden en de afhandeling die daarmee verband houdt (bv. de fiscale aangifte). Voor de opvolging van de afwezigheden wegens ziekte of ongeval doet het een beroep op het Bestuur van Medische Expertise (*'MEDEX'*) en het sloot een samenwerkingsovereenkomst af met de gemeenschappelijke dienst voor preventie en bescherming op het werk (*'Empreva'*).

Ten slotte blijft het ook belangrijk om het personeelskader uit te breiden om de werklust te laten afnemen. In verhouding tot zijn doelgroep beschikt het IGO binnen zijn opleidingsteam bijvoorbeeld over slechts één VTE per 1.300 deelnemers.

De toenemende rapportageverplichting staat niet in verhouding tot de stagnerende personeelsmiddelen

Ook de uitgebreide rapportageverplichting staat niet in verhouding tot de stagnerende personeelsmiddelen binnen de organisatie die amper bestaan

uit 21 administratieve krachten. Zo moet het IGO voor diverse zaken verslag uitbrengen aan de raad van bestuur, de FOD Budget en Beheerscontrole, het Rekenhof, de bedrijfsrevisor, de inspecteur van financiën⁴², de regeringscommissarissen, de minister van Justitie, de minister van Begroting, de HRJ, de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat.

De herziening van het wetgevend kader dringt zich op

Het wetgevend kader van het IGO is aan herziening toe, dit met het oog op synergiën en de opleidingsbehoeften op het terrein. Zo is eisen dat minstens de helft van het totaal aantal interne opleidingsuren zou worden gegeven door universiteitsprofessoren of opleiders uit instellingen die afhangen van of gefinancierd worden door de Gemeenschappen onrealistisch en onhaalbaar.

Daarenboven is het IGO in het kader van de organisatie van een opleiding onderworpen aan de reglementering op overheidsopdrachten waardoor het deze taak niet zonder meer kan gunnen aan een onderwijsinstelling of aan een erkend organisme zoals bepaald in artikel 13, tweede alinea van de wet van 31 januari 2007. Op dit vlak dringt zich bijgevolg een herziening van het wetgevend kader op.

Ten slotte is het IGO door zijn beperkte middelen zeer sterk afhankelijk van samenwerking met partners en personen van het werkveld. De strikte afbakening van de doelgroep van het IGO verhindert dat in de praktijk synergiën kunnen ontstaan. Daarom moet het wettelijk mogelijk worden gemaakt dat andere actoren dan de magistraten en het gerechtspersoneel kunnen deelnemen aan de opleidingen die het IGO organiseert, zodat de implementatie van welbepaalde hervormingen en maatregelen, zoals bijvoorbeeld de opleiding 'uitvoering van geldstraffen', optimaal kan verlopen. Zoals hiervoor reeds aangegeven (cf. 5.4. Opleidingen in 2014) vroeg de regering Di Rupo, in het kader van het actieplan 'Uitvoering van de geldstraffen' (februari 2014), dat het IGO voor deze specifieke opleiding zijn doelgroep zou uitbreiden opdat ook de ontvangers van de penale boeten van de FOD Financiën eraan zouden kunnen deelnemen.

⁴² De inspecteur van financiën werd aangesteld door de minister ingevolge de beslissing van de raad van bestuur d.d. 5 februari 2014. Deze opdracht nam een einde op 12 augustus 2014.

8. Besluit

2014 is een scharnierjaar geweest voor het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO). De lang aangekondigde justitiehervorming op 1 april hertekende het volledige justitiële landschap: nieuwe structuren werden aangelegd, nieuwe familierechtbanken zagen het daglicht, korpschefs kregen een meer manageriale rol toebedeeld etc. Samen met de budgettaire besparingen en de pensioneringsgolf duwden ze justitie en het IGO in een strak keurslijf.

Als Instituut was het dan ook belangrijk om voldoende voorbereid te zijn en tijdig aan de slag te gaan. De nieuwe opleidingsvisie die in 2013, mede met de steun van de toenmalige minister van Justitie, mevrouw Annemie Turtelboom, op papier gezet werd, speelde daarbij een cruciale rol: ze bracht niet enkel de vele uitdagingen waaronder de justitiehervorming in kaart. Ze ging ook na hoe de magistraten en het gerechtspersoneel zo optimaal mogelijk begeleid en opgeleid konden worden in tijden van verandering om hun functie zo adequaat mogelijk in te vullen.

2014 was een jaar waarin de uitdagingen die uitgetekend waren binnen de nota zich in de realiteit bleken te manifesteren. Het was dan ook aan het IGO om zijn rol als hefboom voor veranderingen binnen justitie waar te maken, wat het met verve heeft gedaan: door de familie- en jeugdmagistraten, die moesten zetelen in de kamers van minnelijke schikking, bij te scholen heeft het de transitie naar de familie- en jeugdrechtbanken mee vormgegeven. Online modules betreffende de evaluatie van het gerechtspersoneel werden conform de nieuwe wetgeving uitgerold. Op basis van zijn behoeftenanalyse werden verschillende initiatieven genomen om de korpschefs beter te steunen in het beheer van hun rechtsgebied.

En ook op Europees en internationaal vlak heeft het IGO zijn vleugels verder uitgestrekt. Het is de voorbije jaren uitgegroeid tot een opleidingspartner over de nationale grenzen heen: zo organiseerde het diverse EU-seminaries in Europees recht waarbij maatschappelijk relevante en actuele thema's zoals bijvoorbeeld terrorisme aan bod kwamen. Ook werd o.a. zijn rapporteringssysteem als 'best-practice' verkozen op Europese schaal en konden deelnemers participeren in Europese uitwisselingsprogramma's (bv. AIAKOS). Verder tekende het IGO een protocolakkoord met de Belgisch Technische Coöperatie (BTC) wat het Instituut toelaat om zijn expertise inzake de oplei-

ding van magistraten en het gerechtspersoneel ter beschikking te stellen van projecten en activiteiten in landen waar de BTC actief is. En ten slotte kreeg het ook een aantal buitenlandse delegaties over de vloer.

En ook op digitaal vlak werden er belangrijke stappen vooruit gezet. Er werd overgeschakeld naar een digitale nieuwsbrief om de personeelsleden nog beter te informeren over de toekomstige opleidingsactiviteiten. En een persoonlijke digitale leerruimte 'IGO Online' werd gelanceerd wat de deelnemers toelaat om zich online in te schrijven, de volledige opleidingscatalogus te raadplegen en een duidelijk overzicht te behouden van hun eigen opleidingstraject.

De cijfers liegen er niet om: in 2014 werden meer dan 9.000 deelnemers opgeleid en het aantal opleidingen overschreed de kaap van 100. Het toont aan dat het IGO er steeds beter in slaagt om zijn interne processen zo optimaal mogelijk af te stemmen op de wensen en behoeften van zijn doelpubliek.

Toch staat deze toename in schril contrast met de financiële middelen die blijven afnemen. Sinds zijn oprichting werd 32 miljoen euro aan middelen niet toegekend, wat een impact heeft op de realisatie van zijn beleidsplan. Bovendien blijft de werklast met één opleidingsmedewerker per 1300 deelnemers hoog.

In 2014 herinnerde de raad van de Europese Unie er nogmaals aan dat het belangrijk is om de begrotingsmiddelen toe te kennen die nodig zijn voor het ontwikkelen van een passend aanbod aan opleidingen voor rechtsbeoefenaars.

Het blijft dan ook essentieel dat de wettelijke dotatie gerespecteerd wordt. Enkel op deze manier kan het IGO een toekomstgericht opleidingsbeleid blijven voeren en de magistraten en het gerechtspersoneel proactief van de kritieke competenties blijven voorzien die nodig zijn om hun functie adequaat in te vullen en de justitiehervorming te doen slagen.

Het IGO hoopt dit te blijven doen in de meest optimale omstandigheden en in samenwerking met de korpschefs en lesgevers op het terrein, op wie het drijft om zijn kwaliteitsvolle en praktijkgerichte opleidingen te realiseren.

Brussel, 28 mei 2015

